

University of
Sistan and Baluchestan

Iranian Academy of
Management Sciences

Identifying the Factors Influencing the Role Playing of Think Tanks in Policymaking With Meta-Synthesis Approach

Alireza Booshehri^{1*}, Majid Ramezan², Dorsa Mahmoodzadeh³

1. Associate Prof., Department of Management, Faculty of Management and Industrial Engineering, Malek Ashtar University of Technology, Tehran, Iran. (Corresponding Author). E-mail: Arb1148@yahoo.com
2. Associate Prof., Department of Management, Faculty of Management and Industrial Engineering, Malek Ashtar University of Technology, Tehran, Iran. E-mail: M_ramezan83@yahoo.com
3. Ph.D. Student in Technology Management, Faculty of Management and Industrial Engineering, Malek Ashtar University of Technology, Tehran, Iran. E-mail: Dorsa_mahmoodzadeh@yahoo.com

Extended Abstract

Abstract

In recent years, the increasing complexity of public issues and the growing need for evidence-based analysis have driven think tanks to engage more actively in policymaking. However, these efforts have not led to uniform outcomes, with some think tanks becoming influential players in policymaking, while others remain on the periphery. This indicates the existence of factors that affect the quality of think tanks' role playing in policymaking. The present study, aimed at identifying these factors, utilized a meta-synthesis approach. The research population consisted of all studies published in selected international and domestic databases from 1995 to 2025. After screening, 27 studies were selected and analyzed. The data analysis was conducted using qualitative content analysis and coding through ATLAS.ti software. Based on the findings, twelve factors, organized into 34 subcategories and 86 conceptual codes, were identified as influencing the role playing of think tanks in policymaking. To bring coherence to the findings and to conceptualize the results, a conceptual framework was developed. Unlike previous studies, this framework provides a comprehensive view of the factors affecting think tanks' role playing in policymaking and serves as a foundation for developing theoretical discussions and planning to enhance the policymaking impact of these institutions. In Iran, given the limited policy influence of many think tanks, the practical application of this model could clarify the path for reforms and strengthen their impact capacity.

Introduction

Contemporary systems of governance operate in environments marked by rapid change, cross-sectoral interdependence and multi-level complexity. Under such

conditions, effective policymaking increasingly depends on access to specialised knowledge, robust evidence and integrative, cross-disciplinary analysis. Think tanks have been created and expanded in many countries to bridge the persistent gap between academic research and policy practice, by playing diverse roles in the policymaking process, such as translating complex analyses into usable policy advice and helping shift decision-making from intuition and short-term political pressures toward more evidence-informed processes. Yet, empirical studies show that not all think tanks succeed equally in playing a meaningful role in policymaking. While some become trusted advisors and agenda-setters, others struggle to gain recognition or access. This variation suggests that their policy role is not determined solely by organisational will or activity, but is shaped by a complex constellation of factors. Despite a rich and dispersed literature on think tanks, there is still no integrated and evidence-based framework that systematically maps these factors. This study addresses this gap by posing the following central question: What factors influence the role playing of think tanks in policymaking?

Case study

The statistical population of this study comprised all relevant articles published in international databases (Google Scholar, ProQuest, Scopus, ScienceDirect, Springer) and domestic databases (Civilica, Magiran, Noormags, SID) during the period 1995–2025. This temporal window was chosen because debates on the policy roles of think tanks expanded significantly from the mid-1990s onward.

Materials and Methods

This study is applied in purpose and qualitative with an exploratory orientation, using an inductive meta-synthesis design based on the seven-step framework of Sandelowski and Barroso (2007). A systematic search with predefined keywords was conducted in international and domestic databases, after which inclusion and quality criteria were applied. In total, 27 relevant studies were selected, and their methodological quality was assessed using the CASP tool. Data were analysed through qualitative content analysis and coding in the ATLAS.ti software, and Cohen's Kappa coefficient was used to ensure reliability and validity.

Discussion and Results

Based on the analyses conducted on the 27 selected studies, the meta-synthesis identified 86 conceptual codes, grouped into 34 subcategories and consolidated into 12 final factors that collectively influence the role playing of think tanks in policymaking. These twelve factors include human resources, structural capacity, policy action capability, independence, cultural context, institutional context, political context, legitimacy, communication capacity, credibility of outputs, external pressures, and media capacity. Each factor directly affects the effectiveness of think tanks' role playing in policymaking. Overall, the conceptual framework developed in this study suggests that the differences in the effectiveness of think tanks' role playing in policymaking are best understood as the outcome of specific configurations and interactions among these twelve factors. This integrated perspective moves beyond previous fragmented accounts and provides a

comprehensive explanation of the factors that affect the role playing of think tanks in the policymaking process.

Conclusion

This study contributes to the existing body of knowledge by synthesising dispersed empirical and conceptual evidence on the role playing of think tanks in policymaking and integrating it into a coherent, evidence-based framework. The findings demonstrate that the effectiveness of think tanks' role playing in policymaking is shaped not by a single determinant, but by the specific configuration and interaction of the twelve factors identified through the meta-synthesis. By clarifying these determinants, the framework provides a more systematic understanding of why some think tanks achieve meaningful policy impact while others remain marginal.

Beyond its theoretical contribution, the framework offers practical insights for both policymakers and think tanks. For policymakers, it provides a clearer understanding of the factors that influence the policy role playing of think tanks, helping them identify what kinds of institutional arrangements and support mechanisms are required to make more informed use of the analytical capacities of think tanks. For think tanks, identifying these factors has strategic importance, as it allows them to reassess their internal processes, strengthen relevant capacities and adopt more effective approaches to enhance their policy engagement. In this way, the framework clarifies how different actors can use the identified factors to improve the quality and effectiveness of think tanks' participation in the policymaking process.

Although the synthesis is limited by its reliance on published studies and requires future empirical validation in diverse contexts, it lays a solid foundation for subsequent analytical and comparative research on the policy influence of think tanks.

Keywords: Think tank, Role Playing, Policymaking, Meta-synthesis.

Article Type: Research Article

Cite this article: Booshehri, A.R., Ramezan, M., & Mahmoodzadeh, D. (2026). Identifying the Factors Influencing the Role Playing of Think Tanks in Policymaking With Meta-Synthesis Approach. *Public Management Researches*, 19 (71), 31-66. (In Persian)

DOI:10.22111/JMR.2025.52243.6397

Received: 08 June. 2025

Revised: 19 Nov. 2025

Accepted: 01 Dec. 2025

Published online: 21 Mar. 2026

© The Author(s).

Publisher: University of Sistan and Baluchestan

شناسایی عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری با رویکرد فراترکیب

علیرضا بوشهری^{۱*} - مجید رمضان^۲ - درسا محمودزاده^۳

۱. نویسنده مسئول، دانشیار، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و مهندسی صنایع، دانشگاه صنعتی مالک اشتر، تهران، ایران. Arb1148@yahoo.com
۲. دانشیار، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و مهندسی صنایع، دانشگاه صنعتی مالک اشتر، تهران، ایران. M_ramezan83@yahoo.com
۳. دانشجوی دکتری مدیریت تکنولوژی، دانشکده مدیریت و مهندسی صنایع، دانشگاه صنعتی مالک اشتر، تهران، ایران.

چکیده

در سال‌های اخیر افزایش پیچیدگی مسائل عمومی و نیاز به تحلیل‌های مبتنی بر شواهد، کانون‌های تفکر را به تلاش برای ایفای نقش در سیاست‌گذاری سوق داده است؛ اما این تلاش به نتایج یکسانی نینجامیده و در نتیجه برخی اندیشکده‌ها در عرصه سیاست‌گذاری به بازیگرانی اثرگذار تبدیل شده‌اند، در حالی که برخی دیگر در حاشیه مانده‌اند. این موضوع حاکی از وجود عواملی است که بر کیفیت ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری اثر می‌گذرانند. پژوهش حاضر باهدف شناسایی این عوامل، با بهره‌گیری از روش فراترکیب استقرایی انجام شد. جامعه پژوهش شامل کلیه مطالعات منتشر شده در پایگاه‌های منتخب بین‌المللی و داخلی در بین سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۲۵ بود، که پس از غربال‌گری، ۲۷ مطالعه انتخاب و بررسی شدند. تحلیل داده‌ها با روش تحلیل محتوای کیفی و کدگذاری به کمک نرم‌افزار ATLAS.ti انجام شد. بر اساس یافته‌ها، دوازده عامل در قالب ۳۴ زیر مقوله و ۸۶ کد مفهومی برای اثرگذاری بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری شناسایی شد. سپس، به منظور انسجام‌بخشی به یافته‌ها و صورت‌بندی نتایج، چارچوب مفهومی پژوهش تدوین شد. چارچوبی که برخلاف مطالعات پیشین، تصویری جامع از عوامل مؤثر بر نقش‌آفرینی کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری ارائه می‌کند و مبنایی برای توسعه بحث‌های نظری و برنامه‌ریزی جهت تقویت اثرگذاری سیاستی این نهادهاست. در ایران، با توجه به محدود بودن نقش‌آفرینی سیاستی بسیاری از اندیشکده‌ها، کاربرست عملی این مدل می‌تواند مسیر اصلاحات و تقویت ظرفیت اثرگذاری آن‌ها را روشن‌تر سازد.

واژه‌های کلیدی: کانون تفکر، ایفای نقش، سیاست‌گذاری، فراترکیب

مقاله مستخرج از رساله دکتری خانم درسا محمودزاده است.

استناد: بوشهری، علیرضا؛ رمضان، مجید؛ محمودزاده، درسا. (۱۴۰۵). شناسایی عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری با رویکرد فراترکیب، پژوهش‌های مدیریت عمومی. ۱۹(۷۱)، ۶۶-۳۱.

DOI:10.22111/JMR.2025.52243.6397

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۳/۱۸ تاریخ ویرایش: ۱۴۰۴/۰۸/۲۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۹/۱۰ تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۱/۰۱

نوع مقاله: علمی پژوهشی ناشر: دانشگاه سیستان و بلوچستان حق مؤلف © نویسندگان

مقدمه

در دهه‌های اخیر، نظام‌های حکمرانی در سراسر جهان با محیطی به‌شدت پیچیده، پویا و غیرقابل‌پیش‌بینی مواجه شده‌اند؛ شرایطی که موجب شده مسائل سیاستی ماهیتی چندوجهی، میان‌رشته‌ای و درهم‌تنیده پیدا کنند. این پیچیدگی و چندبعدی‌بودن پدیده‌های سیاستی ایجاب می‌کند که در فرآیند سیاست‌گذاری از روش‌های متنوع و نظام‌مند بهره گرفته شود تا تحلیل‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاستی از پشتوانه‌ای دقیق و عقلانی برخوردار باشند (Montazer Ataei, Montazer Ataei & Garivani, 2021).

در واقع در چنین فضایی، سیاست‌گذاری کارآمد مستلزم بهره‌گیری از دانش تخصصی، شواهد علمی معتبر، تحلیل‌های میان‌رشته‌ای و ظرفیت‌های فکری متنوع خواهد بود. در پاسخ به این نیاز، در بسیاری از کشورها نهادهایی با عنوان «کانون تفکر»^۱ شکل گرفته‌اند. این نهادها می‌کوشند شکاف میان پژوهش‌های علمی و واقعیت‌های اجرایی را کاهش داده و سیاست‌گذاری را از اتکای صرف بر شهود و فشارهای سیاسی، به‌سوی تصمیم‌سازی مبتنی بر شواهد سوق دهند. در واقع، کانون‌های تفکر با اتکا به ظرفیت‌های تحلیلی، تخصصی و شبکه‌ای خود، نقش‌هایی همچون تولید دانش سیاستی، تحلیل مسائل عمومی و میانجی‌گری میان جامعه علمی و کنشگران تصمیم‌ساز را ایفا می‌کنند و از این طریق می‌کوشند کیفیت سیاست‌گذاری و کارآمدی سیاست‌ها را ارتقا دهند (Stone, 2017). اگرچه همه کانون‌های تفکر در پی نقش‌آفرینی مؤثر در سیاست‌گذاری هستند، اما میزان موفقیت آن‌ها در دستیابی به این هدف یکسان نیست؛ برخی از آن‌ها در فرایند سیاست‌گذاری حضوری فعال و نقشی تعیین‌کننده دارند، درحالی‌که برخی دیگر در حاشیه این فرایند باقی‌مانده‌اند (Rich, 2004). این تفاوت نشان می‌دهد که ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری، صرفاً به اراده و تلاش آن‌ها وابسته نیست، بلکه تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل متنوع و پویا قرار دارد که می‌توانند نقش‌آفرینی این نهادها را تسهیل کرده و یا محدود سازند.

در ایران نیز بررسی وضعیت کانون‌های تفکر نشان می‌دهد که به‌رغم گسترش کمی این نهادها در دو دهه اخیر، نقش‌آفرینی و اثرگذاری سیاستی بخش قابل‌توجهی از آن‌ها همچنان محدود باقی‌مانده است. از این‌رو، برای گذار از وضعیت کنونی - یعنی حضور کم اثر و پراکنده کانون‌های تفکر - به وضعیتی که در آن این نهادها بتوانند به‌عنوان یکی از بازیگران اصلی در

¹. Think tank

عرصه سیاست‌گذاری ایفای نقش کنند، شناسایی و تبیین نظام‌مند عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری ضرورتی انکارناپذیر است.

چنین شناختی از یک‌سو به سیاست‌گذاران کمک می‌کند تا با درک زمینه‌ها و شرایط اثرگذار بر ایفای نقش کانون‌های تفکر، بسترهای لازم برای مشارکت مؤثر آن‌ها در فرآیند سیاست‌گذاری را فراهم آورند و بتوانند از ظرفیت این نهادها به شکل هدفمند استفاده کنند (Stone, 2007; Weaver, 1989). از سوی دیگر، برای کانون‌های تفکر نیز شناسایی این عوامل اهمیتی راهبردی دارد؛ زیرا آگاهی از آن‌ها می‌تواند مبنایی برای بازنگری در فرایندهای کاری، ارتقای توانمندی‌ها و اتخاذ راهبردهای کارآمد در جهت تقویت نقش‌آفرینی آن‌ها در عرصه سیاست‌گذاری فراهم سازد (Pautz, 2012; McGann, 2016).

علی‌رغم اهمیت شناسایی عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در عرصه سیاست‌گذاری، مرور پیشینه پژوهش نشان می‌دهد که در بخش قابل توجهی از پژوهش‌ها، این عوامل در حاشیه مباحثی دیگر همچون نقش‌ها، کارکردها یا الگوهای تعامل اندیشکده‌ها با دولت و جامعه مطرح شده‌اند، بی‌آنکه هدف اصلی پژوهش بر شناسایی و تبیین آن‌ها متمرکز بوده باشد. در معدود مطالعاتی نیز که این عوامل به صورت مستقیم بررسی شده‌اند، تنها به برخی از آن‌ها توجه شده و سایر موارد مورد غفلت قرار گرفته‌اند. افزون بر این، همان عوامل شناسایی‌شده نیز عمدتاً به صورت پراکنده و فاقد دسته‌بندی مفهومی روشن مطرح شده‌اند. در نتیجه، می‌توان گفت که ادبیات موجود هنوز نتوانسته تصویری جامع و منسجم از مجموعه عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری ارائه دهد.

با توجه به شکاف نظری شناسایی‌شده، پژوهش حاضر می‌کوشد با بهره‌گیری از روش فراترکیب استقرایی و از طریق گردآوری، تلفیق و تحلیل نظام‌مند یافته‌های مطالعات پیشین، به شناسایی، طبقه‌بندی و تبیین عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری بپردازد. در نهایت، هدف پژوهش ارائه‌ی چارچوبی مفهومی، جامع و مبتنی بر شواهد از این عوامل است؛ چارچوبی که با یکپارچه‌سازی دانش پراکنده موجود، بتواند از یک‌سو مبنایی نظری برای پژوهش‌های آتی فراهم سازد و از سوی دیگر، درک و بینش لازم را برای سیاست‌گذاران و کانون‌های تفکر به منظور تقویت و تسهیل ایفای نقش کانون‌های تفکر در عرصه سیاست‌گذاری فراهم آورد. در این راستا، سؤال اصلی پژوهش بدین صورت مطرح است: عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری کدام‌اند؟

پیشینه پژوهش

پیشینه نظری

مفهوم کانون تفکر

کانون‌های تفکر نهادهایی مستقل یا نیمه‌مستقل‌اند که در مرز میان تولید دانش و تصمیم‌سازی سیاسی قرار دارند و باهدف اثرگذاری بر سیاست‌گذاری عمومی، به فعالیت‌هایی چون تولید تحلیل‌های کاربردی، صورت‌بندی دستورکارهای سیاستی، و ترویج روایت‌های مسئله محور می‌پردازند (McGann, 2016; Stone, 2007). برخلاف نهادهای دانشگاهی که عمدتاً مأموریت آموزشی و پژوهشی دارند، یا گروه‌های ذی‌نفع که در پی تأمین منافع خاص‌اند، کانون‌های تفکر بر آن‌اند تا از طریق ترکیب شواهد، بازتعریف مسائل، و تعامل با نهادهای تصمیم‌گیر، حضور مؤثری در فرآیند سیاست‌گذاری داشته باشند (Abelson, 2018; Rich, 2004). کانون تفکر را می‌توان نهادی دانست که با بهره‌گیری از ظرفیت‌های پژوهشی، تحلیلی و ارتباطی، در تلاش است تا در فضای عمومی و سیاستی اثرگذار باشد، بی‌آنکه الزاماً جایگاه رسمی در ساختارهای دولتی داشته باشد (Rich, 2004). از این منظر، کانون تفکر نه تنها نهاد تولیدکننده دانش، بلکه بازیگری است که ایفای نقش در سیاست‌گذاری را مأموریت اصلی خود تلقی می‌کند.

مفهوم نقش و ایفای نقش

مفهوم «نقش» در علوم اجتماعی به مجموعه‌ای از انتظارات، موقعیت‌های نهادی و الگوهای تعاملی اطلاق می‌شود که از یک بازیگر، در بستر مشخصی از ساختار اجتماعی یا حکمرانی انتظار می‌رود (Parsons, 1991; Turner, 1990). «ایفای نقش» به شیوه تحقق این الگوهای انتظاری در عمل اشاره دارد؛ یعنی آنچه یک بازیگر واقعاً در مقام تحقق نقش خود انجام می‌دهد و چگونگی تعامل او با محدودیت‌ها، فرصت‌ها و پویایی‌های زمینه‌ای را دربر می‌گیرد (Biddle, 1986; Goffman, 1959). در حوزه سیاست‌گذاری عمومی، نقش منعکس‌کننده جایگاه نهادی، نوع مداخله و نحوه تعامل یک بازیگر با سایر عناصر نظام حکمرانی است؛ نقشی که می‌تواند رسمی یا غیررسمی، مرکزی یا حاشیه‌ای، موقتی یا پایدار باشد (Ramesh, 2003; Rhodes, 1997).

مفهوم نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری

نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری، مفهومی است که برکنش عملی این نهادها در تعامل با فرآیندهای تصمیم‌گیری و سیاست‌سازی دلالت دارد (Abelson, 2018). بر اساس ادبیات موجود، این نقش‌آفرینی می‌تواند از طریق تولید دانش قابل‌استفاده، تفسیر مسائل عمومی، مشارکت در گفتمان‌های سیاستی، و انتقال ایده‌ها به تصمیم‌گیران تحقق یابد (McGann, 2016; Stone, 2007). در برخی مطالعات، مصادیق عینی‌تری از این فرایند نیز گزارش شده است؛ از جمله مشارکت مستقیم در جلسات مشورتی، انتشار تحلیل‌های مسئله محور، و ارتباط مستمر با مقامات دولتی (Abelson, 2018). همچنین اشاره شده است که کانون‌های تفکر در مراحل مختلف چرخه سیاستی، از دستور کارسازی و تدوین گزینه‌ها گرفته تا اقناع تصمیم‌گیران و ارزیابی پیامدهای سیاستی، ایفای نقش می‌کنند (Rich, Weiss, 1999; 2004).

بر اساس مفاهیم نظری مذکور، کانون‌های تفکر نهادهایی‌اند که در نقطه اتصال میان تولید دانش و تصمیم‌سازی سیاسی قرار دارند و می‌کوشند در عرصه سیاست‌گذاری به‌عنوان بازیگرانی اثرگذار ایفای نقش کنند. با این وجود، شواهد پژوهشی حاکی از آن است که کانون‌های تفکر از نظر موفقیت در نقش‌آفرینی و اثرگذاری سیاستی هم‌سطح نیستند؛ به‌گونه‌ای که برخی از آن‌ها توانسته‌اند خود را به یکی از بازیگران اصلی نظام سیاست‌گذاری بدل کنند، در حالی که برخی دیگر همچنان در حاشیه این نظام باقی مانده‌اند (McGann, 2016; Pautz, 2012; Rich, 2004; Stone, 2007). از طرفی ادبیات سیاست‌گذاری نشان می‌دهد که نقش‌آفرینی هر بازیگر در عرصه عمومی، نتیجه تعامل پیچیده میان ظرفیت‌های درونی، انتظارات نهادی، فرصت‌های سیاستی و سازوکارهای مشروعیت‌بخشی است (Weiss, 1999; Rhodes, 1997). بنابراین، نقش‌آفرینی کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری حاصل برهم‌کنش میان ظرفیت‌های این نهادها و پویایی‌های محیط حکمرانی است. این امر نشان می‌دهد که ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری پدیده‌ای تک‌بعدی نبوده و در نتیجه از مجموعه‌ای از عوامل متنوع و متعدد متأثر می‌گردد؛ عواملی که می‌توانند این نقش‌آفرینی سیاستی را تسهیل یا محدود کنند. از این رو، شناسایی دقیق و نظام‌مند این عوامل، ضرورتی اساسی برای فهم تفاوت‌های مشاهده‌شده در میزان موفقیت کانون‌های تفکر در ایفای نقش خود در چارچوب نظام سیاست‌گذاری محسوب می‌شود.

پیشینه تجربی

با توجه به گستردگی ادبیات مرتبط با موضوع پژوهش، ارائه تفصیلی اطلاعات مستخرج از تمامی مطالعات بررسی شده از حدود این مقاله خارج است. از این رو، به منظور دست یافتن به نمایی فشرده و قابل مقایسه از نتایج مطالعات پیشین، اطلاعات مستخرج از مرتبط‌ترین و معتبرترین پژوهش‌های ده سال اخیر در جدول شماره ۱ ارائه شده است.

جدول شماره ۱: مؤلفه‌های مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری - مستخرج از ادبیات

عنوان پژوهش	مؤلفه‌های مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری	هدف و خلأ پژوهش	سال نویسنده و
The Role of the World's Top Successful Think-Tanks in the Transformation of Societies: Drawing Lessons to Sub-Saharan African Think-Tanks.	نیروی انسانی آموزش‌دیده در تحلیل سیاست - انسجام چشم‌انداز و مأموریت سازمانی - رهبر بانفوذ و معتبر در سطح ملی یا بین‌المللی - حفظ استانداردهای بالا در تولید دانش سیاسی - وابستگی مالی - نبود مدل درآمدی متنوع و پایدار - ناتوانی در جذب منابع مالی از بخش خصوصی داخلی - فقدان نظام ارزیابی داخلی اثربخشی اندیشکده - ضعف فرهنگ عمومی در حمایت از سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد - محدودیت آزادی بیان و فعالیت مدنی - ارتباط با رسانه‌های عمومی - مطالبه‌گری اجتماعی برای تصمیمات مبتنی بر تحلیل - مقاومت نهادهای رسمی در برابر مداخله نهادهای مستقل - نبود چارچوب نهادی برای مشارکت مشورتی - تأثیر اولویت‌های حامی مالی بر محتوای پژوهش‌ها - تداخل منافع مالی با استقلال تحلیلی - وابستگی به پروژه‌های کوتاه‌مدت با اهداف غیر سازگار	هدف پژوهش استخراج درس آموخته‌ها از تجربه پنج کانون‌تفکر موفق جهانی برای ارتقای کارکرد کانون‌های تفکر آفریقایی است؛ در کنار این، به ضعف‌های ساختاری و چالش‌های محیطی‌ای که ایفای نقش کانون‌های تفکر آفریقا را تحت تأثیر قرار می‌دهند نیز اشاره شده، اما سایر عوامل مؤثر بر ایفای نقش این نهادها مغفول مانده‌اند.	(Assefa, 2015)
The fifth estate: Think tanks, public policy, and governance.	بهره‌گیری از رسانه‌های نوین - وجود گروه‌های چند رشته‌ای - تلفیق علوم اجتماعی و سیاست عمومی - به‌کارگیری رویکردهای میان‌رشته‌ای - واکنش سریع به تحولات - سازگاری ساختاری با محیط سیاسی پویا - تغییر جهت تحلیلی متناسب با شرایط - ارتباط با نهادهای جهانی - استفاده از کانال‌های بین‌المللی - عضویت در شبکه‌های فرا بخشی - دیده شدن رسانه‌ای و گفتگویی - مشارکت در ائتلاف‌های دانشی - اعتبار برند - تصویر ذهنی تصمیم‌گیران	هدف پژوهش، ترسیم چشم‌انداز جهانی از جایگاه و روندهای نوین فعالیت کانون‌های تفکر است. در خلال دستیابی به این هدف، به عواملی همچون بهره‌گیری از رسانه‌های نوین، شبکه‌سازی جهانی و سازگاری با محیط سیاسی که بر عملکرد کانون‌های تفکر تأثیر می‌گذارند نیز اشاره شده است؛ باین‌حال، این مؤلفه‌ها به‌صورت پراکنده مطرح شده و مورد تحلیل و تبیین قرار نگرفته‌اند.	(McGann, 2016)
The recipe for think tank success: The perspective of insiders.	استقلال از تأمین‌کنندگان مالی - اجتناب از جانبداری سیاسی یا ایدئولوژیک - رعایت استانداردهای صداقت تحلیلی در تولید محتوا - برخورداری از برند معتبر - سابقه اثبات‌شده در ارائه تحلیل‌های باکیفیت - اعتماد سیاست‌گذاران به بی‌طرفی کانون - جذب پژوهشگران باصلاحیت - ترکیب نیروی انسانی باتجربه و جوان - سابقه حرفه‌ای اعضا در نهادهای سیاست‌گذار - وجود کانال‌های ارتباطی رسمی یا غیررسمی - تعامل مستقیم با حلقه‌های تصمیم‌گیری کلیدی - نزدیکی نهادی با مراکز قدرت دولتی یا قانون‌گذاری - عضویت در شبکه‌های تخصصی و راهبردی - برخورداری از منابع مالی متنوع - عدم وابستگی به یک منبع تأمین	هدف پژوهش، بررسی جایگاه کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری امنیتی و نحوه تعامل آن‌ها با نهادهای حکومتی است. با وجود این‌که در خلال پژوهش به برخی عوامل مؤثر بر عملکرد کانون‌های تفکر اشاره شده، تمرکز پژوهش بر توصیف جایگاه و نقش این نهادهاست و به شناسایی شرایطی که بر ایفای نقش آن‌ها اثر می‌گذارد، پرداخته نشده است.	(Nicander, 2016)

		مالی خاص - جذب حمایت مالی پایدار بدون ایجاد تعارض منافع - ثبات مالی بلندمدت - ثبات سازمانی و انسجام ساختاری - تجربه رهبر کانون تفکر	
(Arshed, 2017)	هدف پژوهش، بررسی نقش کانون‌های تفکر در فرایند تدوین سیاست‌های کارآفرینی در بریتانیا و نحوه تعامل آن‌ها با نهادهای سیاست‌گذار است. تمرکز مطالعه بر توصیف شیوه مشارکت این نهادها در سیاست‌گذاری بوده و صرفاً به برخی عوامل مؤثر بر ایفای نقش آن‌ها به‌صورت گذرا اشاره شده است.	پویایی فضای سیاسی - ترکیب احزاب سیاسی و دولت‌ها - موضوعات موردعلاقه دولت - دسترسی به کمیته‌های سیاست‌گذاری - منافع تأمین‌کنندگان مالی - وابستگی سیاسی/ اقتصادی به احزاب - روابط شخصی با بازیگران سیاستی - شناخت افراد مشخص در دولت - روابط قدیمی و نهادینه‌شده با نظام سیاست‌گذاری - تصویر عمومی - تصور سیاست‌گذاران از جایگاه علمی یا تخصصی اندیشکده - استفاده از شواهد تجربی - تقاضا سیاسی برای ارائه ایده‌های کاربردی - اعتبار برند - فرایند تولید و انتخاب ایده - فعالیت در حوزه مسائل روز و نیازهای دولت	The origins of policy ideas: The importance of think tanks in the enterprise policy process in the UK.
(Slay, 2017)	هدف پژوهش، تبیین شیوه‌های ایجاد تغییر از سوی کانون‌های تفکر و تشریح مسیرهای اثرگذاری آن‌ها در فرایند سیاست‌گذاری است. در این بین به برخی عواملی که این فرایند را تقویت یا تضعیف می‌کنند به‌صورت گذرا و مثال‌محور اشاره شده است، اما شناسایی و دسته‌بندی این عوامل موردتوجه قرار نگرفته است.	مشروعیت علمی - کیفیت دانش تولیدی - حساسیت نخبگان سیاستی به استقلال تحلیلی - توانایی ترکیب تحلیل داده محور با روایت قابل فهم - قدرت روایت سازی - زبان قابل درک برای عموم و سیاست‌گذاران - ظرفیت ارتباطی - وجود ساختار چابک برای انطباق با تحولات سریع - انسجام داخلی - تمرکز بر اهداف محدود به‌جای پراکندگی موضوعی - پیوند بین چشم‌انداز کلان و پروژه‌های خرد - وضوح مأموریت در برابر ذی‌نفعان - وجود درگاه‌های رسمی برای مشارکت سیاستی - میزان باز بودن نظام حکمرانی به تحلیل‌های غیردولتی - دسترسی به حلقه تصمیم‌گیران رسمی - پذیرش نقش اندیشکده‌ها در گفتمان عمومی - عدم انحصار منابع دانش توسط نهادهای دولتی - انعطاف فرهنگی در برابر ایده‌های برون‌سازمانی - هم‌راستایی موضوعات اندیشکده با دغدغه‌های سیاست‌گذاران - توان هم‌صدایی با اولویت‌های سیاستی روز	Impact: an enquiry into how think tanks create change. Impact: an enquiry into how think tanks create change.
(Fraussen & Halpin, 2017)	هدف پژوهش، بررسی جایگاه کانون‌های تفکر در نظام‌های مشاوره سیاستی و تبیین نحوه مشارکت آن‌ها در تولید تحلیل‌های سیاستی است. در این راستا، به برخی ابعاد مؤثر بر نقش مشاوره‌ای این نهادها اشاره شده، اما تمرکز پژوهش بر ساختار و کارکرد نظام‌های مشاوره بوده و شناسایی عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری در به‌طور مستقل دنبال نشده است.	توان تحلیلی مستقل - تمرکز ساختاری بر کیفیت علمی - استقلال موضوعی در انتخاب دستور کار - عدم وابستگی به منافع مالی بیرونی - ترجیح به مسائل بلندمدت - اجتناب از واکنش‌گرایی سیاسی - فاصله از اولویت‌های زودگذر رسانه‌ای - ظرفیت تحلیلی دولت - فرهنگ برون‌سپاری تحلیل سیاستی - میزان گسترش فرهنگ مشاوره در نظام سیاستی	Think tanks and strategic policy making: the contribution of think tanks to policy advisory systems.
(Rahdary & Nasr, 2017)	هدف پژوهش، شناسایی چالش‌ها و موانع پیش‌روی کانون‌های تفکر در ایران و بررسی محدودیت‌های نهادی و مدیریتی آن‌هاست. تمرکز مطالعه بر جنبه‌های بازدارنده فعالیت این نهادها بوده و به تحلیل عواملی که می‌توانند ایفای نقش سیاستی کانون‌های تفکر را تسهیل کنند، پرداخته نشده است.	وجود نهاد مصرف‌کننده تحلیل‌ها - نیاز به خروجی‌های فکری - گسست میان تولید فکری و نظام تقاضا - بی‌نیازی تصمیم‌گیران به تحلیل بیرونی - مقاومت در برابر ایده‌های جدید - اعتقاد به کفایت وضعیت موجود - نیروی فکری و تحلیلی - مهارت پژوهشی اعضا - توانایی در حفظ نخبگان فکری - فقدان منابع مالی پایدار - وابستگی به منابع دولتی - استقلال فکری - توانایی ایجاد ارتباطات بیرونی - توانایی ایجاد ارتباط بین‌نهادی - وجود گفتمان انتقادی و چندصدایی - توانایی ایجاد ارتباطات ملی و بین‌المللی - خودسانسوری - اعتماد عمومی به اندیشکده‌ها	Challenges of Think Tanks in Iran.

(Abelson, 2018)	<p>هدف پژوهش، ارزیابی میزان اثرگذاری کانون‌های تفکر بر فرایند سیاست‌گذاری و شناسایی مسیرهای نفوذ آن‌ها در تصمیم‌سازی‌های عمومی است. با این حال، تمرکز پژوهش بر سنجش سطح اثرگذاری این نهادها بوده و به تحلیل عواملی که بر توان ایفای نقش آن‌ها در سیاست‌گذاری اثر می‌گذارد، پرداخته نشده است.</p>	<p>الگوی حکمرانی و توزیع قدرت - ساختار حزبی و نظام انتخاباتی - سازوکارهای نهادی برای مشورت‌گیری سیستماتیک - روابط غیررسمی پایدار با بازیگران کلیدی - وابستگی به منابع مالی محدود یا ناپایدار - تنوع تأمین مالی - منافع حامیان مالی - توان علمی و حرفه‌ای اعضای کلیدی - ثبات مدیریتی و سبک رهبری - چرخش نخبگان میان دولت و اندیشکده - توانمندی در برندینگ و روایت‌پردازی - توانمندی در ایجاد ائتلاف - ارتباط مستمر با کنشگران سیاسی</p>	<p>Do think tanks matter?: Assessing the impact of public policy institutes.</p>
(Ruser, 2018)	<p>هدف پژوهش، بررسی نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری اقلیمی و تحلیل نحوه تعامل آن‌ها با نهادهای علمی و تصمیم‌گیر است. در این مسیر، به برخی عوامل مؤثر بر عملکرد این نهادها اشاره شده، اما تمرکز مطالعه بر حوزه سیاست اقلیمی بوده و تلاشی برای تبیین جامع عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری صورت نگرفته است.</p>	<p>برخورداری از کارکنان دارای اعتبار دانشگاهی - تأیید توسط نهادهای دانشگاهی مستقل - پیوند نهادی با مراکز پژوهشی برجسته - استقلال تحلیلی از گرایش‌های سیاسی - تمرکز بر داده محوری و روش‌شناسی علمی - پرهیز از موضع‌گیری ایدئولوژیک - اعتبار تخصصی - دسترسی به شبکه‌های تصمیم‌سازی - آشنایی با الگوهای روایت‌سازی قابل‌فهم - توان انتقال مفاهیم به زبان عمومی و تخصصی</p>	<p>Climate politics and the impact of think tanks: Scientific expertise in Germany and the US.</p>
(Njeru, 2018)	<p>هدف پژوهش، بررسی نحوه مشارکت کانون‌های تفکر در فرایند سیاست‌گذاری اقتصادی-اجتماعی کینیا و میزان ارتباط آن‌ها با نهادهای دولتی است. تمرکز مطالعه بر توصیف روابط، سطح اثرگذاری و موانع نهادی پیش‌روی این نهادها در این مسیر بوده و سایر عوامل مؤثر بر ایفای نقش آن‌ها مغفول مانده‌اند.</p>	<p>توانایی در تحلیل و پژوهش سیاست‌ها - اعتبار سازمانی - روابط قوی با نهادهای دولتی و غیردولتی - ساختار مدیریتی مؤثر و شفاف - توانایی ایجاد ارتباط با مخاطبان - وابستگی به منابع مالی خارجی و داخلی - تأثیر حامیان بر جهت‌گیری پژوهشی - میزان آزادی بیان و فضای باز برای نقد و تحلیل سیاست‌ها - پذیرش نقش کانون‌های تفکر در فرایند سیاست‌گذاری توسط دولت - تقاضای سیاست‌گذاران برای مشاوره سیاستی - تمایل نهادهای دولتی به استفاده از تحلیل‌ها - وجود سازوکارهای رسمی برای مشارکت در سیاست‌گذاری</p>	<p>A critical analysis of the role of think tanks in Kenya's Economic Policy.</p>
(Endriartia, 2020)	<p>هدف پژوهش، بررسی ظرفیت‌های درونی کانون‌های تفکر و نقش آن‌ها در ارتقای کارایی سیاست‌گذاری در اندونزی است. تمرکز مطالعه بر عوامل سازمانی و مهارت‌های تخصصی بوده و سایر ابعاد مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری موردبررسی قرار نگرفته‌اند.</p>	<p>سطح تحصيلات و تخصص کارکنان - مهارت‌های تحلیل سیاستی - ساختار مدیریتی و سازمانی مؤثر و شفاف - توانایی ایجاد ارتباط با مخاطبان - میزان استفاده از پژوهش در تدوین سیاست‌ها - وجود سازوکارهای رسمی برای مشارکت در فرایند سیاست‌گذاری - ارزیابی تأثیر پژوهش‌ها</p>	<p>The Influence of Think Tank Capacity toward Research Impact on Policy: Case Study on the National Resilience</p>
(Pautz, 2020)	<p>هدف پژوهش، بررسی جایگاه کانون‌های تفکر در نظام سیاست‌گذاری بریتانیا و تحلیل نقش نهادی و شبکه‌ای آن‌ها در تعامل با دولت و رسانه است. در این مسیر به‌صورت پراکنده به برخی عوامل مؤثر بر ایفای نقش این نهادها اشاره شده، اما این عوامل موردبررسی و بسط قرار نگرفته‌اند.</p>	<p>موقعیت در شبکه‌های سیاست‌گذاری - ساختارهای نهادی - دسترسی به فرآیندهای تصمیم‌گیری - استقلال سازمانی و هویتی - اعتماد عمومی به تخصص اندیشکده - رعایت استانداردهای علمی - تولید سیاست‌های مبتنی بر شواهد - دسترسی به رسانه‌ها</p>	<p>Think tanks and policymaking</p>
(Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022)	<p>هدف پژوهش، شناسایی مؤلفه‌ها و شاخص‌های اثربخشی کانون‌های تفکر غیردولتی در ایران و اولویت‌بندی آن‌ها بوده است. هرچند در این راستا به مجموعه‌ای از مؤلفه‌های مرتبط با عملکرد این نهادها اشاره شده، تمرکز مطالعه بر سنجش اثربخشی بوده و به تحلیل عوامل مؤثر بر ایفای</p>	<p>حمایت‌های دولتی - وجود سیاست‌های کلان هماهنگ با اهداف کانون تفکر - وجود قوانین تسهیل‌کننده فعالیت - میزان باز بودن فضای سیاسی - تعاملات سیاسی با نهادهای تصمیم‌گیر - سطح تخصص و تجربه اعضا - توانایی در تحلیل و ارائه راهکارهای سیاستی - تعداد و تخصص نیروی انسانی موجود - سطح آموزش و توسعه حرفه‌ای کارکنان - تنوع منابع مالی - پایداری و ثبات در تأمین مالی</p>	<p>Identifying and prioritizing the factors affecting the effectiveness of non-governmental think tanks in Iran.</p>

	نقش کانون‌های تفکر در فرایند سیاست‌گذاری نپرداخته است.	- تعامل با نهادهای دولتی و غیردولتی - توانایی در شبکه‌سازی و ایجاد ائتلاف‌ها	
(Bressan & Hoxtell, 2023)	هدف پژوهش، ارائه چارچوبی برای سنجش اثربخشی و ارزیابی میزان تأثیرگذاری کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری جهانی است. هرچند در این راستا به مجموعه‌ای از مؤلفه‌های مؤثر بر عملکرد این نهادها اشاره شده، اما تمرکز پژوهش بر ارزیابی اثربخشی کانون‌های تفکر بوده و این عوامل به‌صورت تحلیلی بررسی نشده‌اند.	استقلال سازمانی و هویتی - ساختار حکمرانی - فرآیندهای تصمیم‌گیری - پرهیز از جهت‌گیری‌های پژوهشی - دسترسی به فرآیندهای تصمیم‌گیری - تنش‌های سیاسی - تغییر اولویت‌های سیاست‌گذاری - محدودیت‌های مالی - منافع تأمین‌کنندگان مالی - محیط سیاسی - احزاب سیاسی	Whose Bright Idea Was That? How Think Tanks Measure Their Effectiveness and Impact.

مرور انتقادی مطالعات و جمع‌بندی پیشینه پژوهش

مرور پیشینه پژوهش، نشان می‌دهد که ادبیات تجربی مربوط به کانون‌های تفکر، طیف گسترده‌ای از عوامل اثرگذار بر ایفای نقش این نهادها در سیاست‌گذاری را شناسایی کرده است؛ بااین‌حال، این عوامل در مطالعات مختلف به‌صورت پراکنده، هم‌پوشان و بدون دسته‌بندی مفهومی ارائه شده‌اند. به‌طورکلی مطالعات بررسی‌شده در چهار دسته قابل‌طبقه‌بندی هستند. دسته اول مطالعاتی هستند که تمرکز موضوعی محدود داشته و تنها به توصیف جایگاه کانون‌های تفکر در یک حوزه خاص سیاستی، تشریح الگوهای مشارکت یا بررسی مسیرهای اثرگذاری آن‌ها پرداخته‌اند (Arshed, 2017; Braml, 2006; Fraussen & Halpin, 2017; McGann, 2016; Mi, 2008; Nicander, 2016; Pautz, 2010; Pautz, 2020; Planells-Artigot et al., 2021; Rich & Weaver, 2011; Ruser, 2018; Slay, 2017; Stone, 2000; Thunert, 2006). در این آثار اگرچه در خلال پژوهش به برخی از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر اشاره شده است؛ اما این اشارات صرفاً به شکل پراکنده، غیردقیق و گذرا بوده و تلاشی برای شناسایی یا طبقه‌بندی آن‌ها صورت نگرفته است. دسته دوم پژوهش‌هایی هستند که تمرکز اصلی خود را بر سنجش اثربخشی و میزان تأثیرگذاری کانون‌های تفکر قرار داده‌اند (Abelson, 2018; Bressan & Hoxtell, 2023; Brown et al., 2014; Rashid, 1999; Weiss, 2007; Stone, 2007; Rich, 2004). این مطالعات عمدتاً به ارزیابی میزان نفوذ، تحلیل شیوه‌های اعمال نفوذ یا سنجش عملکرد سیاستی اندیشکده‌ها پرداخته‌اند. در این مسیر، گاه از برخی عوامل مؤثر بر نقش‌آفرینی این نهادها نیز نام‌برده شده است، اما در هیچ‌یک از این موارد تلاشی برای شناخت، واکاوی یا تبیین آن‌ها صورت نگرفته است. دسته سوم مطالعاتی هستند که تمرکز خود را بر شناسایی موانع و محدودیت‌های نقش‌آفرینی کانون‌های تفکر قرار داده‌اند (Assefa, 2015; Njeru, 2018; Rahdary & Nasr, 2017). این

پژوهش‌ها گرچه تصویر نسبتاً دقیقی از چالش‌ها و موانع موجود ارائه می‌کنند، اما بررسی و شناسایی عوامل توانمند ساز و تسهیلگری که می‌توانند نقش‌آفرینی اندیشکده‌ها را تقویت کنند، در آن‌ها مورد غفلت قرار گرفته است. دسته چهارم پژوهش‌هایی هستند که تمرکز خود را بر بررسی ظرفیت‌های درونی کانون‌های تفکر و تأثیرشان بر ایفای نقش سیاستی این نهادها قرار داده‌اند (Bennett et al., 2012; Endiartia, 2020; Safarpour et al., 2022). گرچه این مطالعات توانسته‌اند درک روشنی از عوامل داخلی و سازمانی اثرگذار بر نقش‌آفرینی کانون‌های تفکر فراهم آورند، اما به دلیل بی‌توجهی به سایر عوامل و زمینه‌های تأثیرگذار (اعم از سیاسی، نهادی و...) از ارائه تصویری جامع از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر بازمانده‌اند.

جمع‌بندی مطالعات پیشین نشان می‌دهد که هر یک از پژوهش‌های گذشته صرفاً به بخشی از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری پرداخته‌اند و هیچ‌یک تلاشی برای شناسایی، تبیین و طبقه‌بندی فراگیر این عوامل انجام نداده‌اند. در اغلب موارد، پژوهش‌ها به‌طور غیرمستقیم و در خلال پاسخ‌گویی به پرسش اصلی خود، تنها به برخی از عوامل اثرگذار — آن‌هم به‌صورت پراکنده و گذرا — اشاره کرده‌اند. حتی در معدود مطالعاتی که به‌طور مستقیم این عوامل را بررسی کرده‌اند نیز، تحلیل‌ها عمدتاً در قالب مطالعات موردی انجام گرفته و دامنه بررسی آن‌ها به یک گروه محدود از عوامل — همچون عوامل سازمانی — منحصر مانده است. از این‌رو، این پژوهش‌ها تنها بخش بسیار کوچکی از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر را توانسته‌اند منعکس کنند. در نتیجه، ادبیات موجود، علی‌رغم برخورداری از غنای مصداقی، هنوز نتوانسته الگویی منسجم برای دسته‌بندی عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری ارائه دهد؛ خلأیی که ضرورت انجام پژوهشی جامع، نظام‌مند و تلفیقی در این حوزه را بیش‌ازپیش برجسته می‌سازد. در پاسخ به این خلأ نظری، پژوهش حاضر با بهره‌گیری از روش فراترکیب و تحلیل ساختاریافته مطالعات منتخب، در پی آن است که یافته‌های پراکنده پژوهش‌های پیشین را به‌صورت نظام‌مند گردآوری و تلفیق کند و در نهایت تصویری جامع، یکپارچه و مبتنی بر شواهد از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری ارائه دهد. بدین ترتیب، این پژوهش نه تنها به ادبیات موجود انسجام مفهومی می‌بخشد، بلکه زمینه تقویت و تسهیل ایفای نقش کانون‌های تفکر در عرصه سیاست‌گذاری را نیز فراهم می‌سازد.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از حیث روش، کیفی با ماهیت اکتشافی است. در این مطالعه از روش فراترکیب استقرایی بهره گرفته شده و برای اجرای آن از راهبرد هفت مرحله‌ای سندلوفسکی^۱ و باروسو^۲ (۲۰۰۷) استفاده شده است؛ در ادامه اقدامات انجام شده در هر یک از مراحل این راهبرد توضیح داده می‌شود.

مرحله اول: تنظیم سؤالات پژوهش

پژوهش حاضر سؤالات زیر را دنبال می‌کند:

سؤال اصلی: عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری کدام‌اند؟
سؤالات فرعی:

۱. بر اساس مطالعات پیشین، چه مؤلفه‌هایی ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری را تحت تأثیر قرار می‌دهند؟
  ۲. هر مؤلفه در قالب چه زیرمقوله‌ای طبقه‌بندی می‌شود؟
  ۳. هر زیر مقوله در قالب چه مقوله‌ای (عاملی) طبقه‌بندی می‌شود؟
- در راستای پاسخ به سؤالات فوق در روش فراترکیب، می‌بایست پیش از آغاز فرآیند جست‌وجو و ادغام داده‌ها، به چهار پرسش راهبردی پاسخ داده شود (جدول ۲).

جدول شماره ۲: چهار پرسش راهبردی در روش فراترکیب (Sandelowski & Barroso, 2007)

پرسش راهبردی	صورت‌بندی پرسش راهبردی در پژوهش حاضر	پاسخ
چه چیزی؟	چه داده‌هایی باید گردآوری شود؟	مؤلفه‌هایی که ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری را تحت تأثیر قرار می‌دهند
چه کسی؟	جامعه موردبررسی کدام است؟	کلیه مقالات منتشرشده در پایگاه‌های علمی معتبر داخلی و خارجی در دسترس
چه زمانی؟	قلمرو زمانی پژوهش به چه صورت است؟	از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۲۵
چگونه؟	روش گردآوری داده‌ها و تحلیل آن‌ها چگونه است؟	داده‌ها از طریق مرور نظام‌مند منابع منتخب مرتبط با موضوع پژوهش گردآوری می‌شوند. تحلیل داده‌ها به روش فراترکیب و بر مبنای راهبرد هفت مرحله‌ای سندلوفسکی و باروسو انجام می‌شود.

1. Sandelowski

2. Barroso

مرحله دوم: بررسی نظام‌مند متون

در این مرحله، بر اساس مفاهیم محوری پژوهش، واژگان کلیدی نظیر «کانون تفکر»، «اندیشکده»، «ایفای نقش»، «نقش‌آفرینی»، «عوامل مؤثر»، «تأثیرگذاری سیاستی» و «ظرفیت مشارکت سیاستی» و معادل‌های لاتین آن‌ها انتخاب و در قالب ترکیب‌های معنایی متنوع به کار گرفته شدند. برای جست‌وجوی انگلیسی، عباراتی همچون

"Think Tanks AND Factors Influencing Policy Role"

"Think Tanks AND Factors Affecting Policy Performance"

"Think Tanks AND Policy Engagement Capability"

"Think Tanks AND Policy Influence"

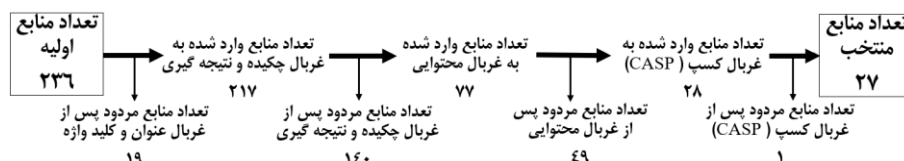
"Think Tanks AND Policy Impact Capacity"

مورد استفاده قرار گرفتند. در جست‌وجوی منابع فارسی نیز از عبارت‌هایی چون «عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر»، «شرایط مؤثر بر نقش‌آفرینی کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری» و «ظرفیت اثرگذاری سیاستی کانون‌های تفکر» استفاده شد. در مرحله‌ی اولیه‌ی جست‌وجو، بررسی اولیه توزیع زمانی مطالعات نشان داد که از اواسط دهه ۱۹۹۰، ادبیات مربوط به نقش‌آفرینی کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری رشد قابل توجهی یافته است. بر این اساس، بازه زمانی ۱۹۹۵ تا ۲۰۲۵ برای پوشش سیر تحول مفهومی و روند گسترش مطالعات نوین در این حوزه انتخاب شد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه منابع علمی مرتبط با موضوع پژوهش در پایگاه‌های بین‌المللی (Google Scholar, ProQuest, Scopus, ScienceDirect, Springer) و داخلی (Civilica, Magiran, Noormags, SID) بود. جست‌وجو در پایگاه‌های مذکور منجر به شناسایی ۲۱۹ مطالعه از پایگاه‌های بین‌المللی و ۱۷ مطالعه از پایگاه‌های داخلی شد. بنابراین، در این مرحله در مجموع ۲۳۶ منبع اولیه برای ورود به فرایند غربال‌گری گردآوری شد.

مرحله سوم: جست‌جو و انتخاب منابع مناسب

در این گام منابع گردآوری‌شده باهدف شناسایی منابعی که بیشترین انطباق مفهومی و محتوایی باهدف پژوهش داشتند، طی فرایندی سه مرحله‌ای مورد غربال‌گری قرار گرفتند: ۱. بررسی عنوان و کلیدواژه‌ها، ۲. بررسی چکیده و بخش نتیجه‌گیری، ۳. بررسی کامل و خط به خط محتوای مقاله. همچنین به منظور افزایش انسجام تحلیلی، معیارهایی برای ورود و خروج مطالعات به فرایند انتخاب منبع تعریف و استفاده شد. برای اطمینان از کیفیت روش‌شناختی منابع منتخب، از ابزار ارزیابی انتقادی CASP بهره گرفته شد. تنها منابعی که مجموع امتیاز

آن‌ها ۳۰ یا بیشتر بود، واجد شرایط ورود به مرحله تحلیل نهایی شناخته شدند. در پایان این مرحله، ۲۷ منبع به‌عنوان مطالعات منتخب برگزیده شد و مبنای استخراج داده‌ها و تحلیل کیفی در مراحل بعدی پژوهش قرار گرفت. فرایند انتخاب و پالایش منابع به‌دقت مستندسازی شد تا امکان بازبینی علمی، ارزیابی روایی و بازتولید پذیری پژوهش برای دیگر محققان فراهم باشد (شکل ۱).

شکل شماره ۱: فرایند انتخاب و غربال منابع

مرحله چهارم: استخراج اطلاعات منابع

در این مرحله از پژوهش، مطالعات منتخب چندین نوبت و به‌صورت دقیق و خط به خط مورد بازخوانی قرار گرفتند تا درکی عمیق از محتوای آن‌ها در ارتباط با سؤال اصلی تحقیق حاصل شود. پس از انجام این مرور اولیه، داده‌های متنی وارد نرم‌افزار ATLAS.ti گردید تا تحلیل کیفی بر آن‌ها صورت گیرد. در این فرایند، هر گزاره‌ای که به نحوی می‌توانست به پرسش‌های تحقیق پاسخ دهد به‌عنوان کد مفهومی اولیه علامت‌گذاری شد. تمرکز اصلی این مرحله، استخراج مؤلفه‌های اثرگذار بر ایفای نقش کانون‌های تفکر از دل متون بررسی‌شده بود. خروجی حاصل‌شده، مجموعه‌ای از کدهای اولیه به همراه مشخصات هر منبع (شامل نام نویسنده یا نویسندگان و سال انتشار) بود که مبنای طبقه‌بندی‌های مفهومی در مراحل بعدی تحلیل، از جمله تشکیل زیرمقوله‌ها و مقوله‌های نهایی، قرار گرفت.

مرحله پنجم: تجزیه، تحلیل و ترکیب یافته‌ها

فرآیند تحلیل داده‌های گردآوری‌شده در این مطالعه با بهره‌گیری از روش تحلیل محتوای استقرایی و از طریق نرم‌افزار ATLAS.ti صورت پذیرفت. همان‌گونه که در بخش پیشین اشاره شد، در مرحله آغازین، تعداد ۱۲۷ کد اولیه استخراج شد که پس از پالایش مفهومی، حذف موارد تکراری و ادغام کدهای هم‌پوشان، درنهایت به ۸۶ کد نهایی تقلیل یافت. در گام بعدی، این کدها با اتکا به شباهت‌های معنایی و پیوندهای مفهومی میان آن‌ها، در قالب ۳۴ زیر مقوله طبقه‌بندی شدند. سپس با ادامه فرایند تحلیل، زیرمقوله‌ها بر اساس ارتباطات مفهومی عمیق‌تر، در چارچوبی منسجم سازمان‌دهی شده و درنهایت به ۱۲ مقوله اصلی دسته‌بندی

گردیدند. این روند تحلیلی بر اساس منطق مقایسه مستمر و بازنگری مکرر در متون اولیه پیش رفت تا هم از ثبات مفهومی اطمینان حاصل شود و هم جامعیت طبقه‌بندی‌ها حفظ گردد.

مرحله ششم: کنترل کیفیت

برای اطمینان از پایایی کدگذاری و ارتقاء اعتبار تحلیل‌ها، در گام نخست، بخشی از منابع منتخب به صورت تصادفی برگزیده و به منظور کدگذاری در اختیار پژوهشگری مستقل قرار گرفت. پس از آن، درجه توافق میان کدگذاری اولیه و ثانویه از طریق شاخص آماری کاپای کوهن در نرم‌افزار SPSS محاسبه گردید. مقدار حاصل شده برابر با ۰,۷۹۱ بود که مطابق با طبقه‌بندی لندیس^۱ و کوخ^۲ (۱۹۷۷) نشان‌دهنده سطح بالای توافق بوده و حاکی از پایایی مناسب فرآیند کدگذاری است. در گام بعدی، به منظور افزایش اعتبار تفاسیر، راهبرد بازبینی همتایان پژوهشی به کار گرفته شد. بدین منظور، مجموعه‌ی استخراج‌شده شامل کدها، زیرمقوله‌ها و مقوله‌های نهایی در اختیار سه پژوهشگر متخصص در حوزه سیاست‌گذاری قرار گرفت که همگی دارای مدرک دکتری و سابقه پژوهش کیفی و انتشار مقالات مرتبط بودند. دیدگاه‌ها و نقدهای این افراد به شکل ساخت‌یافته گردآوری و تحلیل شد و اصلاحات لازم در ساختار مقوله‌بندی‌ها اعمال گردید. این فرآیند که بر اساس رویکرد لینکلن^۳ و گوبا^۴ (۱۹۸۸) و توصیه‌های کرسول^۵ (۲۰۱۶) طراحی شده، به تقویت اعتبار تفسیری و ارتقاء انسجام تحلیلی یافته‌ها از طریق تأیید بین‌الذهانی کمک کرده است.

مرحله هفتم: ارائه یافته‌ها

به این مرحله از روش به تفصیل در بخش یافته‌های پژوهش پرداخته شده است.

یافته‌های پژوهش

در این بخش، یافته‌های حاصل از تحلیل استقرایی متون منتخب با رویکرد فراترکیب ارائه می‌شود. تحلیل‌ها بر پایه ۸۶ کد مفهومی استخراج‌شده از متون و در قالب فرآیند کدگذاری با استفاده از روش تحلیل محتوای کیفی انجام شده است. جدول ۳ طبقه‌بندی نهایی مقوله‌ها، زیر

---

1. Landis
2. Koch
3. Lincoln
4. Guba
5. Creswell

مقوله‌ها، کدهای مفهومی و منابع آن‌ها را نشان می‌دهد. در ادامه، هر یک از این مقوله‌ها که نمایانگر یکی از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری است به صورت جداگانه تحلیل و تفسیر می‌شوند.

جدول شماره ۳: کدگذاری مؤلفه‌های مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری - مستخرج از ادبیات

ردیف	مقوله	زیر مقوله	کد	منبع
۱	منابع انسانی کانون تفکر	شایستگی‌های بدنه پژوهشی	برخورداری از صلاحیت علمی و تخصصی	(Bennett et al., 2012), (Rashid, 2013), (Nicander, 2016), (Rahdary & Nasr, 2017), (Abelson, 2018), (Endiartia, 2020), (Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022)
			برخورداری از تجربه در حوزه سیاست‌گذاری یا حکمرانی	(Braml, 2006), (Rich & Weaver, 2011), (Nicander, 2016), (Ruser, 2018), (Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022)
			توانمندی در انجام پژوهش‌های سیاسی	(Brown et al., 2014), (McGann, 2016), (Rahdary & Nasr, 2017), (Njeru, 2018), (Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022)
			توانمندی تحلیل مسائل پیچیده و میان‌رشته‌ای	(Rashid, 2013), (Assefa, 2015), (McGann, 2016), (Rahdary & Nasr, 2017), (Endiartia, 2020), (Pautz, 2020), (Planells-Artigot, Ortigosa-Blanch & Martf-Sánchez, 2021)
		شایستگی‌های تیم مدیریتی	سطح تخصص و تجربه تیم مدیریتی	(Brown et al., 2014), (Nicander, 2016)
			نفوذ و اعتبار تیم مدیریتی	(Rich & Weaver, 2011), (Assefa, 2015)
۲	ظرفیت ساختاری کانون تفکر	ساختار درونی کانون تفکر	ساختار مدیریتی	(Thunert, 2006), (Mi, 2008), (Abelson, 2018), (Njeru, 2018), (Endiartia, 2020)
			ساختار سازمانی	(Weiss, 1999), (Thunert, 2006), (Endiartia, 2020)
			انسجام ساختاری	(Bennett et al., 2012), (Nicander, 2016)
		ارزیابی اثربخشی کانون تفکر	ارزیابی اثربخشی سیاسی	(Stone, 2007), (Mi, 2008), (Endiartia, 2020)
			ارزیابی اثربخشی عملکرد داخلی	(Brown et al., 2014), (Assefa, 2015)
			پیوند ساختاری اهداف و اقدامات	(Bennett et al., 2012), (Assefa, 2015), (Slay, 2017)
۳	توانمندی کنش سیاستی کانون تفکر	توانایی برقراری ارتباط مؤثر با مخاطبان	توانایی انتقال پیام به شکل قابل فهم به مخاطبان	(Weiss, 1999), (Slay, 2017), (Abelson, 2018), (Ruser, 2018)
			توانایی ایجاد ارتباط با مخاطبان	(Rich, 2004), (Njeru, 2018), (Endiartia, 2020)
		توانایی انطباق با تحولات سیاستی	سرعت پاسخ‌گویی به تحولات و نیازهای محیط سیاستی	(Weiss, 1999), (McGann, 2016)
			توان تغییر جهت تحلیلی متناسب با اولویت‌های سیاستی روز	(McGann, 2016), (Slay, 2017), (Bressan & Hoxtell, 2023)
			وجود ساختار چابک برای انطباق با تحولات سریع	(McGann, 2016), (Slay, 2017)
			الگوی تأمین مالی (بیرونی - درونی - متنوع)	(Rich, 2004), (Braml, 2006), (Pautz, 2010), (Bennett et al., 2012), (Rashid, 2013), (Assefa, 2015), (Nicander, 2016), (Fraussen & Halpin, 2017), (Rahdary & Nasr, 2017), (Njeru, 2018)
۴	استقلال کانون تفکر	استقلال مالی	تنوع و تعدد منابع مالی	(Braml, 2006), (Thunert, 2006), (Brown et al., 2014), (Nicander, 2016), (Abelson, 2018), (Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022)
			توانایی جذب منابع مالی مستقل	(Pautz, 2010), (Rich & Weaver, 2011), (Bennett et al., 2012), (Rashid, 2013), (Brown et al., 2014), (Assefa, 2015), (Nicander, 2016)

منبع	کد	زیر مقوله	مقوله	ردیف
(Bennett et al., 2012), (Rashid, 2013), (Brown et al., 2014), (Assefa, 2015), (Nicander, 2016), (Rahdary & Nasr, 2017), (Abelson, 2018), (Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022), (Bressan & Hoxtell, 2023)	پایداری و ثبات منابع مالی			
(Thunert, 2006), (Pautz, 2010), (Bennett et al., 2012), (Pautz, 2020), (Bressan & Hoxtell, 2023)	فاصله‌گذاری حرفه‌ای با نهادهای قدرت	استقلال نهادی		
(Pautz, 2010), (Nicander, 2016), (Arshed, 2017), (Ruser, 2018), (Pautz, 2020), (Bressan & Hoxtell, 2023)	استقلال از احزاب و ایدئولوژی‌های سیاسی			
(Pautz, 2010), (Rashid, 2013), (Fraussen & Halpin, 2017)	استقلال در انتخاب موضوع دستور کار پژوهشی	استقلال فکری و تحلیلی		
(Stone, 2000), (Thunert, 2006), (Fraussen & Halpin, 2017), (Rahdary & Nasr, 2017), (Ruser, 2018)	حفظ استقلال تحلیلی از گرایش‌های سیاسی			
(Stone, 2000), (Rich, 2004), (Mi, 2008), (Rich & Weaver, 2011), (Assefa, 2015), (Nicander, 2016), (Fraussen & Halpin, 2017), (Rahdary & Nasr, 2017)	حفظ استقلال تحلیلی از منافع تأمین‌کنندگان مالی			
(Braml, 2006), (Thunert, 2006), (Fraussen & Halpin, 2017)	استقبال از تحلیل‌های نهادهای غیردولتی در سیاست‌گذاری	فرهنگ پذیرش مشارکت‌های فکری بیرونی	زمینه فرهنگی فعالیت کانون تفکر	۵
(Rich & Weaver, 2011), (Slay, 2017), (Fraussen & Halpin, 2017), (Rahdary & Nasr, 2017)	استقبال از دریافت مشاوره و ایده‌های جدید			
(Brown et al., 2014), (Assefa, 2015)	مطالبه‌گری عمومی	فرهنگ شفافیت و پاسخ‌گویی عمومی		
(Brown et al., 2014), (Assefa, 2015), (Rahdary & Nasr, 2017), (Njeru, 2018)	آزادی بیان و آزادی رسانه‌ای در جامعه			
(Mi, 2008), (Brown et al., 2014), (Slay, 2017)	دسترسی آزاد به داده‌ها و اطلاعات سیاستی			
(Fraussen & Halpin, 2017)	پایین بودن توان تحلیل سیاستی در ساختار دولت	تقاضا نهادی برای تحلیل سیاستی	زمینه نهادی فعالیت کانون تفکر	۶
(Rashid, 2013), (Brown et al., 2014), (Assefa, 2015), (Arshed, 2017), (Rahdary & Nasr, 2017), (Njeru, 2018)	مطالبه سیاست‌گذار برای تحلیل سیاستی			
(Stone, 2000), (Thunert, 2006), (Bennett et al., 2012), (Rashid, 2013), (Brown et al., 2014), (Njeru, 2018), (Endiartia, 2020)	وجود یا فقدان سازوکار رسمی برای انتقال و به‌کارگیری تحلیل‌های کانون تفکر	جایگاه نهادی کانون تفکر		
(Rich, 2004), (Braml, 2006), (Thunert, 2006), (Stone, 2007), (Mi, 2008), (Bennett et al., 2012), (Rashid, 2013), (Brown et al., 2014), (Assefa, 2015), (Slay, 2017), (Njeru, 2018), (Endiartia, 2020), (Pautz, 2020)	وجود یا فقدان سازوکار رسمی برای مشارکت کانون تفکر در سیاست‌گذاری			
(Thunert, 2006), (Rich & Weaver, 2011), (Assefa, 2015), (Abelson, 2018)	وجود یا فقدان سازوکار رسمی برای مشارکت مشورتی			
(Stone, 2000), (Thunert, 2006), (Stone, 2007), (Brown et al., 2014), (Pautz, 2020)	موقعیت مبهم کانون تفکر در شبکه سیاست‌گذاری			
(Braml, 2006), (Mi, 2008)	قوانین محدودکننده فعالیت کانون تفکر	قوانین ناظر بر فعالیت کانون‌های تفکر		
(Stone, 2000), (Thunert, 2006), (Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022)	قوانین تسهیل‌کننده فعالیت کانون تفکر			
(Abelson, 2018), (Bressan & Hoxtell, 2023)	چگونگی توزیع قدرت	ساختار قدرت سیاسی	زمینه سیاسی فعالیت کانون تفکر	۷
(Rich, 2004), (Braml, 2006), (Thunert, 2006), (Mi, 2008), (Rashid, 2013)	سطح تمرکزگرایی			
(Bennett et al., 2012), (Rashid, 2013), (Brown et al., 2014), (Assefa, 2015), (Slay, 2017), (Rahdary & Nasr, 2017), (Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022)	گشودگی ساختار به مشارکت غیردولتی‌ها			

منبع	کد	زیر مقوله	مقوله	ردیف
(Pautz, 2010), (Bennett et al., 2012), (Arshed, 2017)	تغییر دولت‌ها	پویایی ساختار قدرت سیاسی		
(Rashid, 2013), (Brown et al., 2014)	بی‌ثباتی ساختاری نهادهای تصمیم‌ساز			
(Rashid, 2013), (Brown et al., 2014), (Arshed, 2017), (Abelson, 2018), (Bressan & Hoxtell, 2023)	وجود احزاب و قطب‌های سیاسی	تنوع و تقابل گفتمان‌های سیاسی		
(Stone, 2000), (Rashid, 2013), (Bressan & Hoxtell, 2023)	تقابل ایدئولوژیک			
(Thunert, 2006), (Njeru, 2018), (Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022)	حمایت رسمی حاکمیت از کانون تفکر	حمایت سیاسی حاکمیت		
(Bennett et al., 2012), (Ruser, 2018)	حمایت غیررسمی نهادهای حاکمیتی از کانون تفکر			
(Mi, 2008)	استفاده از کانون تفکر به برای مشروعیت بخشی به سیاست‌ها	استفاده ابزاری سیاست‌گذاران از کانون تفکر		
(Stone, 2000), (Rich, 2004), (Mi, 2008), (Pautz, 2010)	استفاده تبلیغاتی و ایدئولوژیک از کانون تفکر			
(Weiss, 1999), (Rich, 2004), (Stone, 2007), (Brown et al., 2014), (Nicander, 2016), (Slay, 2017)	برداشت از استقلال تحلیلی کانون تفکر	برداشت ذهنی سیاست‌گذاران از کانون تفکر		
(Thunert, 2006), (Brown et al., 2014), (McGann, 2016), (Arshed, 2017), (Slay, 2017), (Ruser, 2018), (Planells-Artigot, Ortigosa-Blanch & Martí-Sánchez, 2021)	برداشت از شایستگی علمی و تخصصی کانون			
(Weiss, 1999), (Brown et al., 2014), (Nicander, 2016)	برداشت از سابقه عملکردی در تعاملات پیشین			
(Weiss, 1999), (Nicander, 2016), (Arshed, 2017), (Abelson, 2018)	سابقه تعامل پایدار با دستگاه سیاست‌گذاری	مشروعیت نهادی	مشروعیت کانون تفکر	۸
(Stone, 2000), (Rich, 2004), (Mi, 2008), (Rich & Weaver, 2011), (Bennett et al., 2012), (Brown et al., 2014)	پذیرش از سوی بازیگران نظام سیاست‌گذاری	مشروعیت سیاسی		
(Mi, 2008), (Pautz, 2010), (Arshed, 2017), (Rahdary & Nasr, 2017), (Pautz, 2020)	اعتماد عمومی	مشروعیت اجتماعی		
(Stone, 2007), (Bennett et al., 2012), (Slay, 2017), (Planells-Artigot, Ortigosa-Blanch & Martí-Sánchez, 2021)	پذیرش اجتماعی			
(Thunert, 2006), (Stone, 2007), (Rich & Weaver, 2011), (McGann, 2016), (Nicander, 2016), (Arshed, 2017), (Abelson, 2018), (Njeru, 2018)	اعتبار برند کانون تفکر			
(Rich, 2004), (Rich & Weaver, 2011), (Nicander, 2016), (Arshed, 2017), (Slay, 2017), (Ruser, 2018), (Pautz, 2020), (Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022), (Bressan & Hoxtell, 2023)	دسترسی مستقیم و مؤثر به محافل و فرآیندهای تصمیم‌گیری	روابط و شبکه‌های رسمی	ظرفیت ارتباطی کانون تفکر	۹
(Stone, 2007), (Mi, 2008), (Rich & Weaver, 2011), (Njeru, 2018), (Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022)	پیوند سازمانی با نهادهای دولتی و غیردولتی			
(Thunert, 2006), (Ruser, 2018), (Planells-Artigot, Ortigosa-Blanch & Martí-Sánchez, 2021)	همکاری رسمی با نهادهای پژوهشی و دانشگاه‌ها		روابط و شبکه‌های غیررسمی	
(Bennett et al., 2012), (Arshed, 2017), (Abelson, 2018)	حضور در محافل غیررسمی سیاست‌گذاران			
(Rich, 2004), (Stone, 2007), (Bennett et al., 2012), (Arshed, 2017)	روابط شخصی با بازیگران کلیدی نظام سیاست‌گذاری			
(Rich, 2004), (Braml, 2006), (Brown et al., 2014), (Nicander, 2016), (Abelson, 2018)	روابط غیررسمی با سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران			
(Braml, 2006), (Thunert, 2006), (Stone, 2007), (Rich & Weaver, 2011), (Abelson, 2018)	روابط ناشی از چرخش اعضا بین کانون تفکر و			

ردیف	مقوله	زیر مقوله	کد	منبع
			دولت	
		توانایی شبکه‌سازی و ایجاد ائتلاف	شبکه‌سازی در سطح ملی و فراملی	(Stone, 2000), (McGann, 2016), (Rahdary & Nasr, 2017), (Abelson, 2018), (Safarpour, Aslipour & Sharifzadeh, 2022)
			شکل‌دهی به شبکه‌ها فرا بخشی	(Thunert, 2006), (McGann, 2016), (Rahdary & Nasr, 2017)
۱۰	اعتبار خروجی‌های کانون تفکر	مینای انتخاب ایده	دستور کار پژوهشی بلندمدت	(Arshed, 2017), (Fraussen & Halpin, 2017)
			ترندهای سفارشی و زودگذر	(Arshed, 2017), (Fraussen & Halpin, 2017)
		مینای علمی تحلیل	بهره‌گیری از رویکرد میان‌رشته‌ای	(McGann, 2016)
		سیاستی	بهره‌گیری از روش‌شناسی علمی	(Ruser, 2018)
			دقت و کیفیت علمی	(Rich, 2004), (Rashid, 2013), (Assefa, 2015), (Slay, 2017), (Fraussen & Halpin, 2017), (Pautz, 2020)
			بهره‌گیری از شواهد تجربی	(Arshed, 2017), (Ruser, 2018), (Pautz, 2020)
		بی‌طرفی پژوهشی	پرهیز از تعصب و سوگیری در جریان پژوهش	(Stone, 2000), (Pautz, 2010), (Bressan & Hoxtell, 2023)
			رعایت صداقت و پرهیز از خودسانسوری تحلیلی	(Thunert, 2006), (Mi, 2008), (Nicander, 2016), (Rahdary & Nasr, 2017)
۱۱	فشارهای بیرونی	فشار سیاست‌گذاران	فشار برای هم‌راستایی تحلیلی با گفتمان سیاسی غالب	(Stone, 2000), (Mi, 2008)
			نظارت ایدئولوژیک بر خروجی‌های کانون تفکر	(Mi, 2008)
			فشار برای تولید محتوا و پاسخ‌گویی در زمان کوتاه	(Stone, 2007), (Rich & Weaver, 2011),
		فشار تأمین‌کنندگان مالی	اعمال نفوذ در دستور کار پژوهشی	(Rich, 2004), (Stone, 2007), (Bennett et al., 2012)
			فشار برای هم‌راستایی با منافع و اولویت‌های تأمین‌کننده مالی	(Thunert, 2006), (Pautz, 2010), (Brown et al., 2014), (Assefa, 2015), (Arshed, 2017), (Abelson, 2018), (Bressan & Hoxtell, 2023)
			فشار برای پیروی از جهت‌گیری‌های تأمین‌کننده مالی در پژوهش‌ها	(Stone, 2000), (Braml, 2006), (Pautz, 2010), (Njeru, 2018)
		حضور رسانه‌ای	حضور در رسانه برای نشر تحلیل‌ها	(Rich, 2004), (Brown et al., 2014)
۱۲	ظرفیت رسانه‌ای کانون تفکر		حضور در رسانه برای افزایش نفوذ سیاسی و اجتماعی	(Rich & Weaver, 2011), (Assefa, 2015), (McGann, 2016)
		زیرساخت رسانه‌ای	دسترسی به رسانه‌های نوین	(McGann, 2016), (Pautz, 2020), (Planells-Artigot, Ortigosa-Blanch & Martí-Sánchez, 2021)

عامل اول: منابع انسانی کانون تفکر

فرا ترکیب مطالعات نشان داد که منابع انسانی یکی از عوامل بنیادی در ظرفیت‌سازی کانون‌های تفکر برای ایفای نقش در سیاست‌گذاری است. این عامل در دو زیر مقوله «شایستگی‌های بدنه پژوهشی» و «شایستگی‌های تیم مدیریتی» قابل تفکیک است. در سطح بدنه پژوهشی، برخورداری از صلاحیت علمی و تخصصی، تجربه در سیاست‌گذاری، توانمندی در انجام پژوهش‌های سیاست‌محور، و قدرت تحلیل مسائل پیچیده و میان‌رشته‌ای، نقشی کلیدی در تقویت ظرفیت تحلیلی کانون تفکر ایفا می‌کنند (Brown et al., Rashid, 2013).

(2014; Nicander, 2016). در سطح مدیریتی نیز، تخصص حرفه‌ای، تجربه راهبری و اعتبار سازمانی مدیران، از جمله عواملی هستند که بر انسجام راهبردی کانون تفکر و توان جهت‌گیری آن در سیاست‌گذاری اثر می‌گذارند (Assefa, 2015; Rich & Weaver, 2011). یافته‌های تحلیل‌شده نشان دادند که این شایستگی‌ها مستقیماً بر توانمندی این نهادها در ورود مؤثر به فرآیند سیاست‌گذاری تأثیر دارند.

عامل دوم: ظرفیت ساختاری کانون تفکر

ظرفیت ساختاری از جمله عواملی است که امکان ایفای نقش مؤثر کانون تفکر در سیاست‌گذاری را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این عامل دارای سه زیر مقوله است: «ساختار درونی کانون تفکر»، «ارزیابی اثربخشی کانون تفکر»، و «پیوند ساختاری اهداف و اقدامات». در زیر مقوله نخست، طراحی شفاف ساختار مدیریتی و سازمانی، انسجام وظایف، و نظم نهادی، زمینه‌ساز کنش منسجم و پاسخ‌گو در محیط سیاست‌گذاری شناخته‌شده‌اند (Mi, 2008; Nicander, 2016; Thunert, 2006). در زیر مقوله دوم، وجود سازوکارهای سنجش عملکرد سیاستی و درونی، به‌عنوان ابزاری برای یادگیری سازمانی، حفظ اعتبار بیرونی و بهبود مستمر ارزیابی شده است (Assefa, 2015; Brown et al., 2014; Stone, 2007). زیر مقوله سوم نیز به‌ضرورت هم‌راستایی ساختاری میان اهداف کلان و پروژه‌های اجرایی اشاره دارد که در ارتقای انسجام راهبردی و اثربخشی کنش سیاستی کانون تفکر نقش دارد (Fraussen & Rashid, 2013; Halpin, 2017). یافته‌های تحلیل‌شده نشان دادند که نحوه طراحی و عملکرد ساختاری این نهادها، یکی از پایه‌های پایداری نقش سیاستی آن‌ها در میدان سیاست‌گذاری است.

عامل سوم: توانمندی کنش سیاستی کانون تفکر

توانمندی کنش سیاستی یکی از الزامات کلیدی برای حضور مؤثر کانون تفکر در عرصه سیاست‌گذاری است. این عامل شامل دو زیر مقوله است: «توانایی برقراری ارتباط مؤثر با مخاطبان» و «توانایی انطباق با تحولات سیاستی». در زیر مقوله نخست، توانایی انتقال پیام به شکلی قابل فهم برای مخاطبان، و نیز توان ایجاد و حفظ ارتباط با گروه‌های هدف سیاستی، از جمله شرایط ضروری برای تعامل مؤثر در فضای تصمیم‌سازی محسوب می‌شوند (Abelson, 1999; Ruser, 2018; Rich, 2004; Njeru, 2018; Endiartia, 2018). در زیر مقوله دوم، سرعت واکنش به تغییرات سیاستی، توان تنظیم تحلیل‌ها متناسب با

اولویت‌های روز، و وجود ساختار چابک برای پاسخ‌گویی سریع به تحولات، از جمله عواملی هستند که امکان حضور به‌موقع و منطبق با شرایط متغیر را برای کانون تفکر فراهم می‌کنند (Bressan & Hoxtell, 2023; McGann, 2016; Slay, 2017). یافته‌های تحلیل‌شده نشان دادند که این دو وجه از کنش سیاستی، بنیان‌پویایی عملکرد سیاستی کانون تفکر در محیط ناپایدار سیاست‌گذاری به شمار می‌آیند.

عامل چهارم: استقلال کانون تفکر

استقلال یکی از عوامل کلیدی است که در منابع متعدد به‌عنوان شرط پایداری و مشروعیت ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری شناخته‌شده است. این عامل شامل سه زیر مقوله است: «استقلال مالی»، «استقلال نهادی» و «استقلال فکری و تحلیلی». در زیر مقوله نخست، شیوه تأمین منابع مالی، تنوع و پایداری آن‌ها، و توانایی جذب منابع مستقل، از جمله عواملی هستند که بر حفظ بی‌طرفی و کاهش وابستگی‌های محدودکننده اثر می‌گذارند (Assefa, 2015; Nicander, 2016). زیر مقوله دوم به استقلال نهادی کانون تفکر در قبال ساختار قدرت سیاسی می‌پردازد؛ از جمله فاصله‌گذاری حرفه‌ای با نهادهای قدرت و پرهیز از وابستگی حزبی (Arshed, 2017; Pautz, 2020). زیر مقوله سوم نیز به استقلال فکری و تحلیلی اشاره دارد؛ شامل انتخاب مستقل موضوعات، پرهیز از جانبداری، و مقاومت در برابر مداخلات تأمین‌کنندگان مالی یا سیاسی (Mi, 2008; Rich & Weaver, 2011). یافته‌های تحلیل‌شده نشان دادند که استقلال در این سه حوزه، نه تنها عامل حفاظتی برای اعتبار تحلیلی کانون تفکر است، بلکه بنیانی برای اعتماد سیاست‌گذاران به خروجی‌های آن فراهم می‌سازد.

عامل پنجم: زمینه فرهنگی فعالیت کانون تفکر

زمینه فرهنگی از جمله عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون تفکر در سیاست‌گذاری است و در دو زیر مقوله تحلیل‌شده است. «فرهنگ پذیرش مشارکت‌های فکری بیرونی» شامل کدهایی مانند استقبال از تحلیل‌های نهادهای غیردولتی در سیاست‌گذاری و استقبال از دریافت مشاوره و ایده‌های جدید است که به آمادگی نظام سیاست‌گذاری برای بهره‌گیری از تحلیل‌های بیرونی اشاره دارد (Fraussen & Halpin, 2017; Rich & Weaver, 2011; Slay, 2017). «فرهنگ شفافیت و پاسخ‌گویی عمومی» نیز با کدهایی نظیر مطالبه‌گری عمومی، آزادی بیان و آزادی رسانه‌ای در جامعه و دسترسی آزاد به داده‌ها و اطلاعات سیاستی، بر فراهم بودن بسترهای فرهنگی لازم برای دیده شدن تحلیل‌های سیاستی و فعالیت کانون‌های تفکر تأکید دارد.

(*Assefa, 2015; Mi, 2008*). فراترکیب مطالعات نشان داد که فقدان این عناصر فرهنگی، یکی از موانع رایج برای حضور مؤثر کانون تفکر در سیاست‌گذاری به شمار می‌رود.

عامل ششم: زمینه نهادی فعالیت کانون تفکر

زمینه نهادی از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون تفکر در سیاست‌گذاری است و در سه زیر مقوله طبقه‌بندی می‌شود. زیرمقوله «تقاضا نهادی برای تحلیل سیاستی» شامل کدهایی مانند پایین بودن توان تحلیل سیاستی در ساختار دولت و مطالبه سیاست‌گذار برای تحلیل سیاستی است که به ظرفیت جذب تحلیل بیرونی از سوی نظام تصمیم‌سازی اشاره دارد (*Assefa, 2015; Rahdary & Nasr, 2017*). زیرمقوله «جایگاه نهادی کانون تفکر» با کدهایی مانند وجود یا فقدان سازوکار رسمی برای مشارکت در سیاست‌گذاری و موقعیت مبهم کانون تفکر در شبکه سیاست‌گذاری، میزان تثبیت‌شدگی این نهادها را در فرآیند رسمی تصمیم‌سازی نشان می‌دهد (*Brown et al., 2014; Pautz, 2020; Stone, 2000*). در زیرمقوله «قوانین ناظر بر فعالیت کانون تفکر» نیز کدهایی همچون قوانین محدودکننده فعالیت کانون تفکر و قوانین تسهیل‌کننده فعالیت کانون تفکر، نقش چارچوب حقوقی در تسهیل یا انسداد مشارکت سیاستی این نهادها را بازنمایی می‌کنند (*Braml, 2006; Thunert, 2006*). یافته‌ها نشان دادند که در غیاب تقاضای نهادی، جایگاه رسمی یا چارچوب قانونی مشخص، نقش‌آفرینی کانون تفکر ناپایدار و محدود خواهد بود.

عامل هفتم: زمینه سیاسی فعالیت کانون تفکر

زمینه سیاسی یکی از عوامل اثرگذار بر ایفای نقش کانون تفکر در سیاست‌گذاری است و در شش زیر مقوله طبقه‌بندی می‌شود. زیرمقوله «ساختار قدرت سیاسی» شامل کدهایی مانند چگونگی توزیع قدرت، سطح تمرکزگرایی، و گشودگی ساختار به مشارکت غیردولتی‌ها است که بر ظرفیت ساختاری نظام سیاسی برای پذیرش مشارکت فکری دلالت دارد (*Slay, 2017; Rashid, 2013; Rich, 2004*). در زیرمقوله «پویایی ساختار قدرت سیاسی»، تغییر دولت‌ها و بی‌ثباتی ساختاری نهادهای تصمیم‌ساز از جمله عواملی‌اند که بر استمرار و پایداری نقش‌آفرینی کانون تفکر اثر می‌گذارند (*Arshed, 2017; Brown et al., 2014*). زیرمقوله «تنوع و تقابل گفتمان‌های سیاسی» به تأثیر وجود احزاب و قطب‌های سیاسی و تقابل ایدئولوژیک بر نحوه مواجهه با تحلیل‌های سیاستی اشاره دارد (*Bressan & Stone, 2000; Hoxtell, 2023*). در زیرمقوله «حمایت سیاسی حاکمیت»، تحلیل‌ها نشان می‌دهند که

حمایت رسمی یا غیررسمی از کانون تفکر می‌تواند دسترسی، مشروعیت و وزن سیاستی آن را افزایش دهد (Njeru, 2018; Safarpour et al., 2022). «استفاده ابزاری سیاست‌گذاران از کانون تفکر» نیز نشان‌دهنده بهره‌برداری تبلیغاتی یا ایدئولوژیک از این نهادها در برخی زمینه‌های سیاسی است (Pautz, 2010; Stone, 2000). درنهایت، زیرمقوله «برداشت ذهنی سیاست‌گذاران از کانون تفکر» شامل عواملی مانند برداشت از استقلال تحلیلی، شایستگی علمی و سابقه عملکردی نهاد است که بر پذیرش یا طرد تحلیل‌های آن‌ها تأثیر می‌گذارد (Weiss, 1999; Slay, 2017). تحلیل مطالعات منتخب نشان می‌دهد که در نظام‌های سیاسی باز، پایدار و متکثر، احتمال پذیرش تحلیلی کانون تفکر به مراتب بیشتر است.

عامل هشتم: مشروعیت کانون تفکر

مشروعیت یکی از عوامل تعیین‌کننده در ایفای نقش کانون تفکر در سیاست‌گذاری است و در سه زیرمقوله طبقه‌بندی می‌شود. در زیرمقوله «مشروعیت نهادی»، کدهایی مانند سابقه تعامل پایدار با دستگاه سیاست‌گذاری نشان می‌دهند که استمرار ارتباط رسمی با نظام تصمیم‌گیری، زمینه‌ساز پذیرش نهادی کانون تفکر است (Abelson, 2018; Weiss, 1999). زیرمقوله «مشروعیت سیاسی» به عواملی مانند پذیرش از سوی بازیگران نظام سیاست‌گذاری و قرارگیری در موقعیت معتبر در ساختار قدرت اشاره دارد که نشان‌دهنده نقش اعتماد نخبگان در اثربخشی سیاستی این نهادهاست (Brown et al., 2014; Rich & Weaver, 2011; Stone, 2000). در زیرمقوله «مشروعیت اجتماعی»، کدهایی مانند اعتماد عمومی، پذیرش اجتماعی و اعتبار برند کانون تفکر به درک مثبت جامعه از جایگاه تحلیلی این نهادها مربوط می‌شود (Pautz, 2020; Planells-Artigot et al., 2021; Slay, 2017). یافته‌ها نشان دادند که مشروعیت چند سطحی، پیوند میان ظرفیت‌های درونی و تأثیرگذاری بیرونی کانون تفکر را تقویت می‌کند.

عامل نهم: ظرفیت ارتباطی کانون تفکر

ظرفیت ارتباطی یکی از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون تفکر در سیاست‌گذاری است و در سه زیرمقوله تحلیل شده است. در زیرمقوله «روابط و شبکه‌های رسمی»، کدهایی مانند دسترسی مستقیم و مؤثر به محافل تصمیم‌گیری و پیوند سازمانی با نهادهای دولتی و غیردولتی به توان ورود نهادی و ساختاری این نهادها به فرایند سیاست‌گذاری اشاره دارد (Njeru, 2018; Planells-Artigot et al., 2021; Rich & Weaver, 2011). زیرمقوله

«روابط و شبکه‌های غیررسمی» شامل کدهایی مانند روابط شخصی با بازیگران کلیدی، حضور در محافل غیررسمی، و چرخش اعضا میان کانون تفکر و ساختار قدرت است که در شرایط فقدان ساختارهای رسمی، بسترهای مکمل برای انتقال تحلیل فراهم می‌سازد (Braml, 2006; Arshed, 2017; Abelson, 2018). در زیرمقوله «توانایی شبکه‌سازی و ایجاد ائتلاف»، کدهایی مانند شبکه‌سازی در سطح ملی و فراملی و شکل‌دهی به شبکه‌های فرا بخشی، به ظرفیت گسترش همکاری با سایر نهادهای سیاست‌گذار و پژوهشی اشاره دارد (Safarpour et al., 2000; McGann, 2016; al., 2022; Stone, 2000). یافته‌ها نشان دادند که ظرفیت ارتباطی، زمانی مؤثر خواهد بود که روابط رسمی و غیررسمی در تعامل با توان شبکه‌سازی فعال عمل کنند.

عامل دهم: اعتبار خروجی‌های کانون تفکر

اعتبار خروجی‌های سیاستی یکی از عوامل تأثیرگذار بر ایفای نقش کانون تفکر در سیاست‌گذاری است و در سه زیرمقوله طبقه‌بندی می‌شود. زیرمقوله «مبنای انتخاب ایده» شامل کدهایی مانند دستور کار پژوهشی بلندمدت و پرهیز از ترندهای سفارشی و زودگذر است که بر انسجام محتوایی تحلیل‌ها دلالت دارد (Arshed, 2017; Fraussen & Halpin, 2017). در زیرمقوله «مبنای علمی تحلیل سیاستی»، کدهایی مانند بهره‌گیری از روش‌شناسی علمی، دقت و کیفیت علمی، و بهره‌گیری از شواهد تجربی به رعایت استانداردهای علمی در تولید تحلیل اشاره دارند (Pautz, 2020; Ruser, 2018). همچنین، زیرمقوله «بی‌طرفی پژوهشی» شامل کدهایی مانند پرهیز از تعصب و سوگیری در جریان پژوهش و رعایت صداقت و پرهیز از خودسانسوری تحلیلی است که به الزامات اخلاقی در تولید دانش سیاستی مربوط می‌شود (Thunert, 2006; Nicander, 2016). یافته‌ها نشان دادند که اعتبار خروجی‌ها زمانی افزایش می‌یابد که انتخاب موضوع، روش تحلیل و نحوه ارائه نتایج، هم‌زمان از انسجام، دقت و بی‌طرفی برخوردار باشند.

عامل یازدهم: فشارهای بیرونی

فشارهای بیرونی از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون تفکر در سیاست‌گذاری هستند و در دو زیرمقوله تحلیل‌شده‌اند. زیرمقوله «فشار سیاست‌گذاران» شامل کدهایی مانند فشار برای هم‌راستایی تحلیلی با گفتمان سیاسی غالب، نظارت ایدئولوژیک بر خروجی‌ها، و فشار برای پاسخ‌گویی در زمان کوتاه است که استقلال محتوایی و کیفیت خروجی‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد (Mi, 2008; Rich & Weaver, 2011; Stone, 2000). در زیرمقوله «فشار

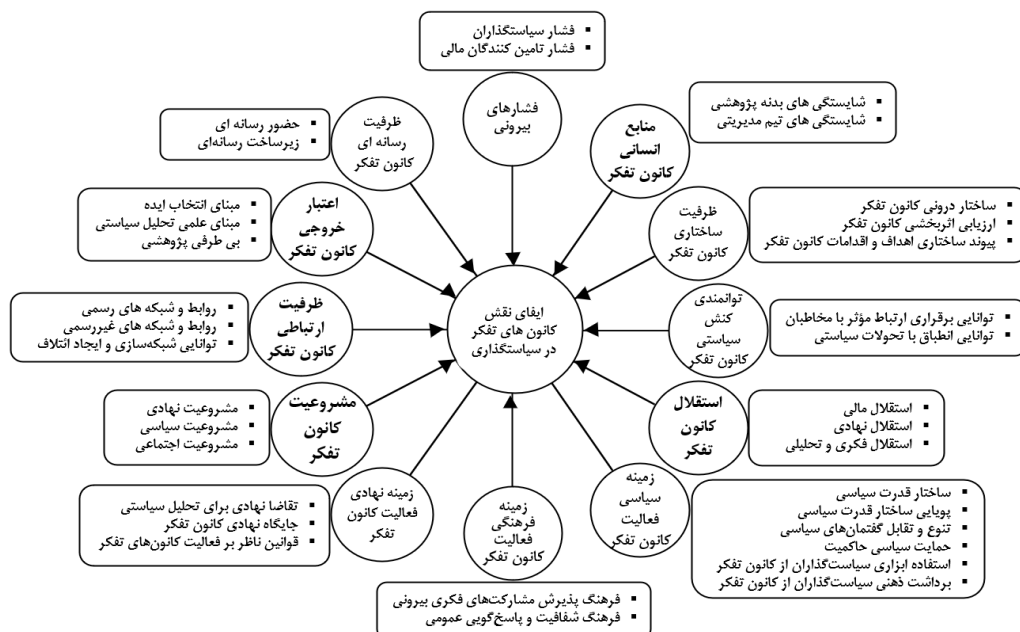
تأمین‌کنندگان مالی»، کدهایی نظیر اعمال نفوذ در دستور کار پژوهشی، فشار برای هم‌راستایی با منافع مالی، و الزام به پیروی از جهت‌گیری‌های حامی مالی، به مخاطرات وابستگی اقتصادی و محدود شدن استقلال تحلیلی اشاره دارند (*Abelson, 2018; Bressan & Hoxtell, 2023; Pautz, 2010*). یافته‌ها نشان دادند که فشارهای بیرونی، به‌ویژه در شرایط ناپایداری مالی و سیاسی، می‌توانند استقلال، بی‌طرفی و اثربخشی خروجی‌های کانون تفکر را به‌شدت تضعیف کنند.

عامل دوازدهم: ظرفیت رسانه‌ای کانون تفکر

ظرفیت رسانه‌ای یکی از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون تفکر در سیاست‌گذاری است و در دو زیر مقوله طبقه‌بندی می‌شود. زیرمقوله «حضور رسانه‌ای» شامل کدهایی مانند حضور در رسانه برای نشر تحلیل‌ها و افزایش نفوذ سیاسی و اجتماعی است که به نقش رسانه در گسترش نفوذ و اثرگذاری تحلیلی اشاره دارد (*McGann, 2016; Rich & Weaver, 2011; Assefa, 2015*). در زیرمقوله «زیرساخت رسانه‌ای»، کدهایی نظیر دسترسی به رسانه‌های نوین و ظرفیت تولید محتوای رسانه‌ای، بر توانایی کانون تفکر برای حضور مستمر، به‌موقع و مؤثر در عرصه ارتباطی تأکید دارند (*Pautz, 2020; Planells-Artigot et al., 2021*). یافته‌ها نشان دادند که ظرفیت رسانه‌ای، زمانی عامل مؤثری در ایفای نقش کانون تفکر خواهد بود که حضور فعال رسانه‌ای با زیرساخت مناسب پشتیبانی شود.

چارچوب مفهومی عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری

در ادامه این تحلیل و به‌منظور تلفیق نظام‌مند یافته‌ها، چارچوب مفهومی پژوهش تدوین شد. این چارچوب که بر پایه روش فراترکیب استقرایی و داده‌های استخراج‌شده از متون منتخب شکل گرفته، بازنمایی‌کننده ساختاری یکپارچه از دوازده عامل شناسایی‌شده است. چارچوب حاضر، با اتکا بر مفاهیم به‌دست‌آمده از تحلیل کیفی، تبیینی منسجم از عواملی ارائه می‌دهد که ایفای نقش سیاستی کانون‌های تفکر را در زمینه‌های گوناگون سیاست‌گذاری تسهیل یا محدود می‌کنند (شکل ۲).

شکل شماره ۲: چارچوب مفهومی عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری (محقق ساخته)

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با بهره‌گیری از روش فراترکیب استقرایی، چارچوبی مفهومی از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری ارائه داد؛ چارچوبی مبتنی بر شواهد که خلأهای موجود در ادبیات را پوشش داده و مجموعه عوامل شناسایی‌شده را در قالب مدلی منسجم و یکپارچه سازمان‌دهی می‌کند. بر اساس این مدل ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری متأثر از برهم‌کنش عوامل متعددی است؛ برهم‌کنشی که تعیین می‌کند یک کانون تفکر تا چه اندازه می‌تواند در عرصه سیاست‌گذاری به بازیگری مؤثر، معتبر و پایدار تبدیل شود.

بر اساس یافته‌های پژوهش، ایفای نقش سیاسی کانون‌های تفکر در درجه نخست تحت تأثیر مجموعه عواملی قرار دارد که در حیطه ظرفیت‌های درونی این نهادها قرار می‌گیرند؛ شامل منابع انسانی، ظرفیت ساختاری، توانمندی کنش سیاسی، اعتبار خروجی‌ها و استقلال. اهمیت این عوامل در آن است که بنیان آمادگی کانون تفکر برای نقش‌آفرینی مؤثر در سیاست‌گذاری را می‌سازند؛ آمادگی‌ای که از تعامل قابلیت‌های درونی حاصل می‌شود و توان

اثرگذاری سیاستی را شکل می‌دهد. از این منظر، میزان آمادگی کانون تفکر برای ورود مؤثر به فرایند سیاست‌گذاری به نحوه برهم‌کنش، میزان هم‌ترازی و هم‌افزایی میان این عوامل بستگی دارد. به بیان دیگر، ظرفیت‌های درونی تنها زمانی منجر به ایفای نقش سیاستی می‌شوند که بتوانند به مثابه یک منظومه منسجم عمل کنند؛ برداشتی که با تأکید چارچوب «ظرفیت سیاست‌گذاری» بر ضرورت هماهنگی میان قابلیت‌های داخلی نهاد هم‌خوانی دارد (Wu, Ramesh & Howlett, 2015).

همچنین بنا بر یافته‌ها، نقش‌آفرینی کانون‌های تفکر از عواملی وابسته به زمینه‌ای که این نهادها در آن فعالیت می‌کنند نیز تأثیر می‌پذیرد. در واقع این کیفیت زمینه نهادی، فرهنگی و سیاسی پیرامون است که تعیین می‌کند ظرفیت‌های درونی تا چه اندازه امکان بروز، استفاده و تبدیل شدن به اثرگذاری سیاستی را پیدا کنند. به بیان دیگر، در بستری که پذیرای تحلیل مستقل، مطالبه‌گر شواهد کارشناسی و فراهم‌کننده سازوکارهای رسمی و غیررسمی مشارکت باشد، احتمال آن که کانون‌های تفکر بتوانند ظرفیت‌های درونی خود را به کنش سیاستی مؤثر ترجمه کنند، بیشتر خواهد بود. این موضوع با دیدگاه‌های نهادگرایی جدید، که بر نقش تعیین‌کننده محیط نهادی در شکل‌دهی به رفتار و کنش سازمان‌ها تأکید می‌کنند، هم‌سو است (DiMaggio & Powell, 1983).

در این میان سه عامل مشروعیت، ظرفیت ارتباطی و ظرفیت رسانه‌ای در کنار یکدیگر همچون حلقه‌های واسطی عمل می‌کنند که ظرفیت‌های درونی را به پذیرش بیرونی و نفوذ سیاستی پیوند می‌زنند. مشروعیت بنیان اعتبار و اعتمادی را فراهم می‌سازد که بدون آن کانون‌های تفکر حتی در صورت برخورداری از تحلیل‌های دقیق و مبتنی بر شواهد، مجال برای اثرگذاری در فرایند تصمیم‌سازی و سیاست‌گذاری نخواهند داشت. ظرفیت ارتباطی مسیر انتقال این اعتبار به سطوح مختلف حکمرانی را هموار کرده و امکان برقراری پیوندهای مؤثر میان کانون‌های تفکر و سایر بازیگران سیاستی را فراهم می‌سازد. در نهایت، ظرفیت رسانه‌ای با فراهم کردن امکان دیده شدن و شنیده شدن تحلیل‌ها در عرصه عمومی، میزان پذیرش و توجه به خروجی‌های کانون‌های تفکر را افزایش داده و به تثبیت جایگاه سیاستی آن‌ها کمک می‌کند. این یافته‌ها با نظریه حکمرانی شبکه‌ای، که بر نقش اعتماد، تعامل و پیوندهای شبکه‌ای در کنش مؤثر بازیگران سیاستی تأکید دارد، هم‌راستا هستند (Klijn & Koppenjan, 2000).

یافته‌ها همچنین آشکار می‌کنند که فشارهای بیرونی اعم از سیاسی و مالی در نقش‌آفرینی کانون‌های تفکر نوعی تنش ساختاری ایجاد می‌کنند. از یک‌سو، نزدیکی به ساختار قدرت

می‌تواند امکان دسترسی و دیده‌شدن را افزایش دهد؛ از سوی دیگر، همین نزدیکی در صورت فقدان استقلال فکری و سازوکارهای صیانت از بی‌طرفی، می‌تواند به کاهش اعتبار تحلیلی و تضعیف مشروعیت بینجامد. به همین ترتیب، وابستگی مالی بدون تنوع منابع می‌تواند مسیر دستورکار پژوهشی را تحت تأثیر قرار دهد و کیفیت تحلیل را محدود کند. بنابراین مدیریت این تنش، یکی از الزامات بنیادی در مسیر ایفای نقش سیاستی کانون‌های تفکر است. برداشتی که با تحلیل‌های ارائه‌شده در ادبیات درباره رابطه پیچیده میان دسترسی، استقلال و مشروعیت در اندیشکده‌ها هم‌راستا است (Pautz, 2012; Rich, 2004; Stone, 2007).

در جمع‌بندی می‌توان گفت که این پژوهش با بازخوانی و فراترکیب نظام‌مند ادبیات نشان داد که ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری، حاصل برهم‌کنش دوازده عامل مختلف است. نخست، پنج عامل منابع انسانی، ظرفیت ساختاری، توانمندی کنش سیاسی، اعتبار خروجی‌ها و استقلال که «توان بالقوه» اندیشکده را برای حضور در عرصه سیاست‌گذاری تعریف می‌کنند. دوم، سه عامل زمینه‌نهادی، فرهنگی و سیاسی که بالفعل‌شدن این توان بالقوه به کیفیت و شرایط حاکم بر آن‌ها وابسته است. سوم، سه عامل مشروعیت، ظرفیت ارتباطی و ظرفیت رسانه‌ای که پتانسیل‌های درونی کانون‌های تفکر را به پذیرش و نفوذ سیاسی پیوند می‌زنند. و درنهایت، عامل فشارهای بیرونی که این پیوند را به‌طور مستمر در معرض تنش قرار می‌دهد و بر توازن میان این عناصر اثر می‌گذارد.

بر مبنای این چارچوب، تفاوت در میزان موفقیت کانون‌های تفکر در نقش‌آفرینی و اثرگذاری سیاسی، به نحوه تعامل عوامل شناسایی‌شده در مدل و نسبت آن‌ها با یکدیگر بازمی‌گردد. از این‌رو، نوآوری اصلی پژوهش حاضر در آن است که برخلاف پژوهش‌های پیشین که عوامل اثرگذار را صرفاً به‌طور جزئی، پراکنده و بدون انسجام مفهومی بررسی کرده‌اند، تصویری یکپارچه از عوامل مؤثر بر ایفای نقش کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری ارائه می‌کند؛ تصویری که می‌تواند مبنایی برای صورت‌بندی بحث‌های نظری آینده و نیز راهنمایی برای سیاست‌گذاران و مدیران کانون‌های تفکر در جهت تقویت نقش‌آفرینی سیاسی این نهادها باشد. از این‌رو، کاربست این چارچوب در بستر سیاست‌گذاری ایران اهمیتی دوچندان می‌یابد؛ زیرا باوجود گسترش کمی اندیشکده‌ها در کشور، بسیاری از آن‌ها همچنان با ایفای نقش اثربخش در سیاست‌گذاری فاصله دارند. مدل ارائه‌شده در این پژوهش می‌تواند با شناسایی نظام‌مند عواملی که این فاصله را شکل می‌دهند یا از آن می‌کاهند، زمینه هدایت مداخلات اصلاحی و

برنامه‌ریزی هدفمند را برای تقویت نقش‌آفرینی مؤثر کانون‌های تفکر در سیاست‌گذاری فراهم سازد.

لازم به ذکر است که پژوهش حاضر با محدودیت‌هایی نیز مواجه بوده است. نخست آن که فراترکیب به‌طور کامل بر ادبیات منتشرشده تکیه دارد و از این‌رو کیفیت، دامنه و جهت‌گیری مطالعات پیشین می‌تواند بر نتایج اثر بگذارد. این اتکا ممکن است موجب نادیده ماندن برخی تجارب عملی، داده‌های درون‌سازمانی یا یافته‌های منتشرنشده شود و در نتیجه بخشی از واقعیت میدانی در تحلیل بازنمایی نگردد. دوم آن که مدل به‌دست‌آمده تاکنون در بسترهای سیاستی مختلف به‌صورت میدانی آزمون نشده است؛ بنابراین تعمیم‌پذیری آن به محیط‌های گوناگون با احتیاط همراه است. سوم آن که تفاوت‌های بافتی، زبانی و روش‌شناختی میان مطالعات منتخبی که مبنای فراترکیب قرار گرفته‌اند، می‌تواند بر دقت صورت‌بندی مفاهیم و برخی دسته‌بندی‌ها اثرگذار باشد. باین‌حال، انتخاب نظام‌مند منابع، انسجام تحلیلی و عمق تلفیق مفهومی در این پژوهش، اعتبار نظری چارچوب ارائه‌شده را تقویت کرده و زمینه استفاده از آن را در پژوهش‌ها و تحلیل‌های آینده فراهم می‌سازد.

درنهایت، از آنجاکه مخاطبان اصلی این مطالعه پژوهشگران، کانون‌های تفکر و سیاست‌گذاران را شامل می‌شود، پیشنهادهای این پژوهش در سه سطح تنظیم‌شده‌اند تا هر گروه بتواند متناسب با نیازهای نظری و عملیاتی خود از نتایج بهره‌گیرد.

۱. پیشنهادهایی برای پژوهشگران: توصیه می‌شود محققان در پژوهش‌های آتی، کاربردپذیری مدل مفهومی ارائه‌شده را در حوزه‌های مختلف سیاست‌گذاری به‌صورت تجربی آزمون کرده و میزان تعمیم‌پذیری و ثبات تبیینی آن را ارزیابی کنند. همچنین، با انجام تحلیل‌های علی و به‌کارگیری روش‌هایی چون مدل‌سازی معادلات ساختاری، QCA یا تحلیل شبکه، می‌توانند الگوهای روابط میان عوامل مدل و ترکیب‌های مؤثر آن‌ها را تبیین کنند. افزون بر این، با تدوین و اعتبارسنجی شاخص‌های عملیاتی برای عوامل مدل، می‌توانند به توسعه ادبیات ارزیابی نقش‌آفرینی سیاستی اندیشکده‌ها و تقویت کاربردپذیری چارچوب پیشنهادی یاری رسانند. درنهایت، انجام مطالعات تطبیقی در نظام‌های حکمرانی مختلف می‌تواند تفاوت‌های ناشی از بسترهای نهادی و سیاستی را در ترکیب، شدت و نحوه کنش عوامل مؤثر بر نقش‌آفرینی کانون‌های تفکر برجسته‌تر سازد.

۲. پیشنهادهایی برای کانون‌های تفکر: توصیه می‌شود کانون‌های تفکر از مدل مفهومی ارائه شده به عنوان چارچوبی برای برنامه‌ریزی راهبردی و ارتقای کیفیت مداخله سیاستی خود بهره‌گیرند. در این راستا، مناسب است وضعیت خود در نقش‌آفرینی سیاستی را بر اساس مدل به صورت تحلیلی صورت‌بندی کرده و نواحی نیازمند تقویت را شناسایی کنند. چنین رویکردی امکان بازشناسی کاستی‌های عملکردی و حوزه‌های مغفول مانده در شیوه مشارکت سیاستی را فراهم می‌کند و مسیرهای اصلاح آن‌ها را به صورت روشن‌تری ترسیم می‌سازد. کاربست مدل به این شیوه، آن را به ابزاری برای خودارزیابی سازمانی تبدیل می‌کند که زمینه‌پایش مستمر پیشرفت، اصلاح فرآیندها و تقویت نقش‌آفرینی سیاستی را مهیا می‌سازد. افزون بر این، مدل ارائه شده می‌تواند مبنایی برای باز تنظیم نقش‌ها و اولویت‌های اندیشکده‌ها قرار گیرد تا این نهادها متناسب با مأموریت، منابع و مخاطبان خود، ترکیب بهینه‌ای از نقش‌های سیاستی را تعریف و هدایت کنند. چنین باز تنظیمی موجب می‌شود ظرفیت‌های موجود به صورت هدفمند در خدمت نقش‌آفرینی سیاستی سامان‌دهی شود.

۳. پیشنهادهایی برای نهادهای سیاست‌گذار: توصیه می‌شود نهادهای سیاست‌گذار از مدل ارائه شده به عنوان چارچوبی برای سامان‌دهی تعاملات و طراحی الگوی همکاری خود با کانون‌های تفکر استفاده کنند. به کارگیری این مدل می‌تواند ارزیابی دقیق‌تر و منسجم‌تری از ظرفیت‌ها، محدودیت‌ها و شیوه مشارکت اندیشکده‌ها فراهم سازد و امکان بازتعریف جایگاه واقعی آن‌ها را در عرصه سیاست‌گذاری مهیا کند. همچنین، بهره‌گیری از مدل می‌تواند زمینه شناسایی الزامات نهادی لازم برای مشارکت مؤثرتر را ایجاد کرده و به اصلاح و بهبود سازوکارهای تعامل دولت با کانون‌های تفکر کمک کند. در نهایت، این مدل ظرفیت آن را دارد که به عنوان زیربنایی برای تدوین سیاست‌های حمایتی متناسب با توانمندی‌های واقعی اندیشکده‌ها مورد استفاده قرار گیرد و بدین ترتیب، به تقویت مشارکت و ایفای نقش پایدار و اثربخش این نهادها در فرآیند سیاست‌گذاری بینجامد.

مجموعه این پیشنهادها، با تکیه بر مدل مفهومی ارائه شده، می‌تواند مسیر تحقق نقش‌آفرینی پایدارتر، هدفمندتر و اثربخش‌تر کانون‌های تفکر در نظام سیاست‌گذاری را هموار سازد.

منابع فارسی

راهداری، علیرضا؛ نصر، مصطفی. (۱۳۹۶). چالش‌های اتاق فکر در ایران، فصلنامه فرایند مدیریت و توسعه،

۳۰(۲)، ۲۳-۵۴. <https://www.magiran.com/paper/1826229>

صفرپور، علیرضا؛ اصلی پور، حسین و شریف‌زاده، فتاح. (۱۴۰۱). شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر اثربخشی کانون‌های تفکر غیردولتی در ایران، فصلنامه مطالعات راهبردی سیاست‌گذاری عمومی، ۱۱(۴۱)، ۱۳۶-۱۵۹. <https://www.magiran.com/paper/2420612>

منتظر عطائی، محبوبه؛ منتظر عطائی، ربابه و گریوانی، آتنا. (۱۴۰۰). بررسی عقلانیت در سیاست‌گذاری عمومی با روش فرا ترکیب. حکمرانی و توسعه، ۱(۴)، ۱۴۳-۱۸۰. https://gd.usb.ac.ir/article_8853.html

References

- Abelson, D. E. (2018). *Do think tanks matter?: Assessing the impact of public policy institutes*. McGill-Queen's Press-MQUP. <https://www.mqup.ca/do-think-tanks-matter--third-edition-products-9780773553255.php>.
- Arshed, N. (2017). The origins of policy ideas: The importance of think tanks in the enterprise policy process in the UK. *Journal of business research*, 71, 74-83. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2016.10.015>.
- Assefa, D. (2015). The Role of the World's Top Successful Think-Tanks in the Transformation of Societies: Drawing Lessons to Sub-Saharan African Think-Tanks. *Public policy and administration research*, 5(2015), 36-52. <https://core.ac.uk/download/pdf/234669647.pdf>.
- Bennett, S., Corluka, A., Doherty, J., Tangcharoensathien, V., Patcharanarumol, W., Jesani, A., ... & de-Graft Aikins, A. (2012). Influencing policy change: the experience of health think tanks in low-and middle-income countries. *Health policy and planning*, 27(3), 194-203. <https://doi.org/10.1093/heapol/czr035>.
- Biddle, B. J. (1986). Recent developments in role theory. *Annual review of sociology*, 12(1), 67-92. <https://www.jstor.org/stable/2083195>.
- Braml, J. (2006). US and German think tanks in comparative perspective. *German Policy Studies*, 3(2), 222. <https://dgap.org/en/research/publications/us-and-german-think-tanks-comparative-perspective>
- Bressan, S., & Hoxtell, W. (2023). Whose Bright Idea Was That? How Think Tanks Measure Their Effectiveness and Impact. <https://coilink.org/20.500.12592/x95xb29>
- Brown, E., Knox, A., Tolmie, C., Gugerty, M. K., Kosack, S., & Fabrizio, A. (2014). Linking think tank performance, decisions, and context. *Results for Development*. <https://r4d.org/resources/linking-think-tank-performance-decisions-context/>
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2016). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches*. Sage publications. <https://us.sagepub.com/en-us/nam/qualitative-inquiry-and-research-design/book266033>
- DiMaggio, P. J., & Powell, W. W. (1983). The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American sociological review*, 48(2), 147-160. <https://doi.org/10.2307/2095101>.
- Endiartia, J. J. (2020). The Influence of Think Tank Capacity toward Research Impact on Policy: Case Study on the National Resilience Institute. *School of Government and Public Policy Indonesia*. [https://doi.org/10.13140/RG.2\(14888.19205\),1](https://doi.org/10.13140/RG.2(14888.19205),1).

- Fraussen, B., & Halpin, D. (2017). Think tanks and strategic policy-making: the contribution of think tanks to policy advisory systems. *Policy Sciences*, 50, 105-124. <https://doi.org/10.1007/s11077-016-9246-0>.
- Goffman, E. (1959). Presentation of self in everyday life. *American Journal of Sociology*, 55(1), 6-7.
- Klijn, E. H., & Koppenjan, J. F. M. (2000). Foundations of a network approach to governance. *Public Management and Policy Networks*, 2(2), 135-158. <https://doi.org/10.1080/146166700411201>.
- Landis, J. R., & Koch, G. G. (1977). The measurement of observer agreement for categorical data. *biometrics*, 159-174. <https://doi.org/10.2307/2529310>.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1988). Criteria for Assessing Naturalistic Inquiries as Reports. <https://eric.ed.gov/?id=ED297007>.
- McGann, J. G. (2016). *The fifth estate: Think tanks, public policy, and governance*. Brookings Institution Press. <https://www.jstor.org/stable/10.7864/j.ctt1gpcjic>.
- Mi, N. (2008). *Exploring the Political Roles of Chinese Think Tanks: A Case Study of China's Three Gorges Project Decision-Making* (Doctoral dissertation, Virginia Tech). <http://hdl.handle.net/10919/32649>.
- Montazer Ataei, M. , Montazer Ataei, R. and Garivani, A. (2021). Investigating Rationality in Public Policy Making with Meta-synthesis Method. *Governance and Development*, 1(4), 143-180. https://gd.usb.ac.ir/article_8853.html. (In Persian)
- Nicander, L. (2016). The recipe for think tank success: The perspective of insiders. *International Journal of Intelligence and CounterIntelligence*, 29(4), 738-759. <https://doi.org/10.1080/08850607.2016.1177397>
- Njeru, A. N. (2018). *A critical analysis of the role of think tanks in Kenya's Economic Policy* (Doctoral dissertation, Strathmore University). <http://hdl.handle.net/11071/6080>.
- Parsons, T. (1991). *The Social System* (2nd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203992951>
- Pautz, H. (2010). Think tanks in the United Kingdom and Germany: Actors in the modernisation of social democracy. *The British journal of politics and international relations*, 12(2), 274-294. <https://doi.org/10.1111/j.1467-856X.2010.00402.x>.
- Pautz, H. (2012). *Think-Tanks, Social Democracy and Social Policy*. (New Perspectives in German Political Studies). Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/9780230368545>
- Pautz, H. (2020). Think tanks and policymaking. In *Oxford Research Encyclopedia of Politics*. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190228637.013.1420>.
- Planells-Artigot, E., Ortigosa-Blanch, A., & Martí-Sánchez, M. (2021). Bridging fields: A comparative study of the presence of think tanks. *Technological Forecasting and Social Change*, 162, 120377. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120377>.
- Rahdary, A., & Nasr, M. (2017). Challenges of Think Tanks in Iran, *Journal of Management and Development Process*, 30(2), 23-54. <https://www.magiran.com/paper/1826229>. (In Persian)
- Ramesh, M. (2003). *Studying public policy: Policy cycles and policy subsystems*. Don Mills, Ont.: Oxford University Press. <https://doi.org/10.2307/2952394>.

- Rashid, A. K. (2013). Efficacy of think tanks in influencing public policies: The case of Bangladesh. *Asian Journal of Political Science*, 21(1), 62-79. <https://doi.org/10.1080/02185377.2013.793561>.
- Rhodes, R. A. (1997). *Understanding governance: Policy networks, governance, reflexivity and accountability*. Open University. <https://doi.org/10.1177/0170840607076586>.
- Rich, A. (2004). *Think tanks, public policy, and the politics of expertise* (p. 11). Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511509889>.
- Rich, A., & Weaver, K. (2011). Think tanks in the political system of the United States. *Friedrich Erbert Stiftung. Briefing Paper Special Issue. September, Xanghai*.
- Ruser, A. (2018). *Climate politics and the impact of think tanks: Scientific expertise in Germany and the US*. Springer. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-75750-6>.
- Safarpour, A., Aslipour, H., & Sharifzadeh, F., (2022). Identifying and prioritizing the factors affecting the effectiveness of non-governmental think tanks in Iran, *Journal Strategic Studies of Public Policy*, 11(41), 136-159. <https://www.magiran.com/paper/2420612>. (In Persian)
- Sandelowski, M.J., & Barroso, J. (2007). *Handbook For Synthesizing Qualitative Research*. New York: Springer
- Slay, J. (2017). Impact: an enquiry into how think tanks create change. *Clore Social Leadership*, 18. <https://www.scribd.com/document/408366166/Julia-Slay-Impact-How-Think-Tanks-Crete-Change-FINAL>.
- Stone, D. (2000). Non- governmental policy transfer: the strategies of independent policy institutes. *Governance*, 13(1), 45-70. <http://dx.doi.org/10.1111/0952-1895.00123>.
- Stone, D. (2007). Recycling bins, garbage cans or think tanks? Three myths regarding policy analysis institutes. *Public administration*, 85(2), 259-278. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9299.2007.00649.x>.
- Stone, D. (2017). Public policy analysis and think tanks. In *Handbook of public policy analysis* (pp. 175-184). Routledge.
- Thunert, M. W. (2006). The development and significance of think tanks in Germany. *German Policy Studies*, 3(2), 185. <https://spaef.org/article/878/The-Development-and-Significance-of-Think-Tanks-in-Germany>.
- Turner, R. H. (1990). Role change. *Annual review of Sociology*, 16(1), 87-110.
- Weaver, R. K. (1989). The changing world of think tanks. *PS: Political Science & Politics*, 22(3), 563-578. <https://doi.org/10.2307/419623>.
- Weiss, C. H. (1999). The interface between evaluation and public policy. *Evaluation*, 5(4), 468-486. <https://doi.org/10.1177/135638909900500408>.
- Wu, X., Ramesh, M., & Howlett, M. (2015). Policy capacity: A conceptual framework for understanding policy competences and capabilities. *Policy and society*, 34(3-4), 165-171. <https://doi.org/10.1017/S0008423900007423>.